بي ترتيب نظمون

ستار رند

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

بي ترتيب نظمون

(شاعري)

ستار رند

The Creators

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڪتاب جا سڀ حق ۽ واسطا محفوظ

ڪتاب جو نالو	:	بي ترتيب نظمون
ليکڪ	:	ستار رند
ڇپائي جو سال	:	8 جولاءِ 2001
ڇپائيندڙ	:	The Creat ors
		پير ذاڪري درگاهه _1 سڪرنڊ ،
		ضلع نوابشاهه
قيمت	:	100 روپيه
ڪمپوزنگ	:	پيس ڪمپوزرس 4/ 5 رمپا پلازه
		ايم جناح روڊ، ڪراچي.
ڇپيندڙ	:	پيس پبلشرس - 122 بمبئي هوٽل،
		آءِ آءِ چندريگر روڊ، ڪراچي
		فون: 2633491

ارپنا

شهيد نواز خشڪ

(جنهن جي شهادت تي مون هڪ نظم
۾ لکيو هو: مون کي هارائڻ ڄي ڪوشش ۾
خدا به زماني جو ٻانهن ٻيلي آهي.)

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

فهرست

.1	اداري پاران	9
.2	بند دروازي تي دستڪ	11
.3	دوار دل جا نہ پوٽيا	15
.4	درد جو ايذاء	16
.5	مان سڀڪو ميزبان ناهيان	17
.6	دل جي ايمرجنسي وارڊ مان	18
.7	فريب جي اننت جو سفر	21
.8	ضمانت	22
.9	شرم ٿو اچي	23
.10	حوا جي ڌي	24
.11	مان گمنام آهيان	25
.12	مسافر	26
.13	لاتعلقي ڪان لا تعلقي	28
.14	تنهنجي خاطر	30
.15	دعوائن جا بند دروازا	32
.16	هڪ ڪميٽي ڇوڪري	33
.17	نظم جي موت	35
.18	لامڪان جو پنڌ	37
.19	تصوف جو جنسي پهلو	39
.20	سنگسار	42
.21	غير ذميواري	43
.22	ڏاهن لاءِ هڪ نظم	44
.23	زيادتي ۽ ازالو	46
.24	قدرت جو لقاءُ	48
.25	ڪن جا پردا	49
.26	سارتر	50

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

.27	نيڪيءَ کي روڪڻ	51
.28	28 اپريل	52
.29	لا حاصل	53
.30	الله ڏتي لاءِ	54
.31	واهيات شيءِ	55
.32	سار	56
.33	پرواهه	57
.34	معافي	58
.35	ڏيڍيو	59
.36	امن	60
.37	عشق	61
.38	مهرباني سان	62
.39	عادت	63
.40	تنهنجي ڪري	64
.41	لفظن جون معنائون	65
.42	ذريعو	66
.43	خدا پيو ڏسي	67
.44	غلطي	68
.45	مختصر ڳالهه	69
.46	جدائي	70
.47	علاج	71
.48	ڪاش	72
.49	ضرورت ته ڪهڙي آهي	73
.50	خوبصورت	74
.51	مان پار آهيان	75
.52	ڊيگهه ويڪر	76
.53	ناچ	77
.54	مرضي	78
.55	توکي ياد ڪرڻ جو ڏينهن	79

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

.56	منهنجو ڏوھ ناھي	80
.57	سوال	81
.58	سماجي پابندي	82
.59	منهنجا نظم تو لاءِ آهن	83
.60	ذميواري	84
.61	منطق	85
.62	توهين به پلي ڳوليو	86
.63	منهنجي محبوبا	87
.64	بي وسي	89
.65	درد جو آخري فرمان	91
.66	مان اڃان زنده آهيان	92
.67	ايئر هوسٽس	93
.68	مذاق	94
.69	جرم	95
.70	تو روڪيو	96
.71	ٿورو لکيو گھڻو سمجھندا	97
.72	هن نظم کي ڪو نظم نه سمجهي	99
.73	تون پريشان نه ٿيندي ڪر	101
.74	سڪون	103
.75	عورت هٿڻ ڪافي آهي	104
.76	هن پار	105
.77	مشڪل ۾ نه پئو	105
.78	ويلنٽائن ڊي	108
.79	نظر جي حد	109
.80	مان ٿڪجي پيو آهيان	110
.81	نقطو	111
.82	اسان کي معاف ڪيو	112
.83	شڪست	114
.84	ڪل ذات جو ورثو	115

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

.85	هلو هلو	116
.86	لا محال	117
.87	دريا جي خودڪشي	118
.88	عورت ۽ نظم	119
.89	هڪ ٿهڪ	120
.90	اخبار وارا	122
.91	بدصورت ۽ بي ترتيب	123
.92	ماٺ	124
.93	پرينءَ جي ياد	125
.94	الوداعي مسافر	126
.95	ڏک ٽيندو	127
.96	ڏونگر ڏورن	128
.97	ڳوٺ جي شام	130
.98	صفا پوڪ بيوقوف	131
.99	نئين صنف	132
.100	وڏي عورت	133
.101	تاريخ جي غلطي	134
.102	اڻ ڏٺل گروپ جو مطالبو	135
.103	مس "عنبرين" لاءِ	136
.104	خدا جي حضور ۾	138
.105	ارب پتيءَ جي سهڻي ڌيءُ	140
.106	نظم	142
.107	ڪوهه طور	143
.108	حصا	144
.109	شهر وڪرو ڪيو ويو آهي	146
.110	دريا جي ڪناري	147
.111	ڏسڻ جي ڪا حد مقرر ڪونهي	149
.112	برقي توانائي	151
.113	زمانو ڇا ٿو چوي	152

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

.114	مختصر زندگي	154
.115	گمنام بيت	155
.116	لفظن جي ڊيگهه ويڪر	157
.117	انسان ۽ فطرت	158
.118	هنگلاج جو مسافر	160
.119	تو زندگيءَ ۾ ڏٺو ئي ڇا آهي	161
.120	آدم بيزاري	162
.121	خيرات	164
.122	شديد خواهش	166
.123	عورت	167
.124	وزنائتي	168
.124	سپ نظم تي تا پون	170
.126	زندگي ايذاءَ ڏيندڙ آهي	172
.127	آدم	173
.128	عشق جي معنيٰ	174
.129	هڪ اک	176
.130	تون مون کي وساري نه ٿي سگهين	178
.131	هڪ بي اعتبار ڇوڪريءَ لاءِ	

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

اداري پاران

شاعري، وجد جي موسم جو اهڙو گل آهي جنهن جي خوشبو خاموشيءَ جهڙي خوبصورت ۽ رنگ ڍنگ احساس جي آسمان جهڙو آهي. ستار رند جي شاعري سنڌي شاعري ۾ غصي ۽ عشق جو انوکو تجربو آهي. جنهن کي حيرت ۾ وجهندڙ پنهنجو لهجو ۽ مزاج آهي. اسان جو ادارو شعر توڙي نثر ۾ اهڙي تخليقي تجربن جي مجموعن کي وقت به وقت ڇپائيندو رهندو.

اسان جي اها ڪوشش آهي ته سنڌي ٻولي کي اهڙا ڪتاب ڏيون جيڪي سنڌي ماڻهو جي ادبي مزاج کي Develop به ڪن ۽ Deep به ڪن. اداري پاران ايندڙ ڪتابن ۾ ستار رند جو ناول به ٻيا شاعري جا مجموعا، منير شاهه جي بايو گرافي، لياقت رضوي جي ڪهاڻين جو مجموعو ۽ جامي چانڊيو جا به ڪتاب شامل آهن.

ادارو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

بند دروازي تي دستڪ

ستار رند سنڌ جو نہ دنيا جو ذهين ماڻهو آهي. منهنجي ان ڳالهہ تي آسانيءَ سان اعتبار ڪرڻ شايد اوهان لاءِ ممڪن نہ هجي، پر ان سان گهڻو فرق نہ ٿو پوي، ڇو تہ ڄاڻڻ جوڳو سچ دراصل اڻپورو سچ هوندو آهي. ڪائنات هڪ هنڌ لکيو آهي تہ "ماڻهو جي وجدان ۽ فلڪيات جي ڄاڻ ۾ جيڪا ڳالهہ مشترڪ آهي، سا حيرت آهي."
جيئن جيئن اوهين فلڪيات کي ڄاڻيندا ويندؤ تيئن تيئن اوهين حيرت ۾ پوندا ويندؤ جيڪا ڳالهہ پڪو ثبوت هجي ٿي تہ اوهين اڃان فلڪيات جي باري ۾ گهڻو ڪجهہ نہ ڄاڻيو آهي. ساڳي ڳالهہ ماڻهو جي وجدان تي لاڳو ٿئي ٿي ۽ مان جڏهن اها دعوا ٿو ڪريان تہ ستار، دنيا جو ذهين ماڻهو آهي تہ دراصل اها منهنجي نہ تہ ڪائي اُبهري راءِ آهي ۽ نہ وري دوستيءَ خاطر ڇيل ڪا رواجي ڳالهہ آهي.

مون کي ان ڳالهہ جي بہ تڪڙ ڪونهي تہ مان سندس شاعري جو بهانو بنائي اهو ثابت ڪيان. اهو فيصلو شايد وقت کي ڪرڻو آهي. في الحال تہ مان حيرت مان سوچيان ٿو تہ هيءَ حيرتناڪ حد تائين ذهين ماڻهو، هتي سنڌ ۾ ڪيئن اچي ڦاٿو آهي؟ مان اهو ان ڪري بہ ٿو سوچيان جو مان ڄاڻان ٿو تہ ستار پنهنجي وجدان جي سمنڊ تي چوڏهينءَ جي چنڊ جي لازوال نگاهہ وانگر آهي. هو جڏهن پنهنجي مستيءَ ۾ اچي ڳالهائيندو آهي تہ ڪائنات، نئين ڪپڙي جي تاڪين جيان کلڻ لڳندي آهي. توڻي جو هو پاڻ کي هڪ اينٽرو پالاجسٽ طور ترجيح ڏيندو آهي، پر نفسيات، فلسفي، ادب، شاعري، تاريخ يا مذهب تي هن جي ڄاڻ ۽ نهار جي گرفت بہ ڪمال جي آهي.

منهنجي لاءِ ان کان وڌيڪ مشڪل صورتحال ڪهڙي ٿي سگهي ٿي، جو مون کي هڪ اهڙي شخص جي شاعري جي ڪتاب لاءِ مهاڳ لکڻو لازمي آهي، جنهن جا نہ رڳو لفظ، شاعري آهن، بلڪ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

سندس نگاھ، ڳالھائڻ، خاموشي، غصو، بيزاري، ڪلڻ، روئڻ، وڙهڻ، پرچڻ، سڀ شاعري وانگر آهن. جڏهن مان لکڻ لاءِ هن جي شاعري، کي ٿو ڏسان ته اها مون کي "حضرت سليمان جي گيتن" جهڙي الهامي ٿي لڳي. هن جو هر نظم ڪنهن لافاني شيءِ سان مڪالمو آهي. مان سندس هر نثري نظم کي ڪنهن وجد ۾ آيل صوفي جي خود ڪلامي تصور ڪندو آهيان ۽ مون کي خبر آهي ته اها ڳالھ ستار کي ڏکي لڳندي، ڇو ته هو چوندو آهي ته سنڌين خاص طور تي سابق ڪميونسٽن، سنڌ ۾ تصوف سان اهڙي حالت ڪئي آهي جو ڪو ماڻهو، صوفي سڏائيندي سؤ دفعا نه ڪروڙ دفعا سوچيندو.

اهو مان اوهان کي اڳتي هلي ٻڌائيندس ته ستار فڪري طرح پاڻ کي ڇا ٿو سمجهي، پر هو جيئن چئي ٿو:

"مان مريخ جي پار جو ماڻهو"

ته سچ پچ مون کي لڳندو آهي ته هو مريخ جي پار جو ماڻهو زمين جي زخمن تي مرهم لڳائڻ آيو آهي جيڪو خود هڪ انوکي زخم جي زد ۾ آهي. شاعري ان زخم تي چڙهيل ڪرنڊ وانگر آهي.

ستار جي خيال ۾شاعري، خيال ۽ حقيقت جي نازڪ انسوسيئيشن آهي، جنهن کي هو پيار ڀرئي تلخيءَ سان پيش ڪرڻ جو هنر ڄاڻي ٿو. بي انداز غصو ۽ بي پناھ پيار هن جي شاعريءَ جا ٻه ڪنارا آهن. هن کي سمجهڻ لاءِ هن جي تعليم يا ڪنهن ٻي تاريخ جاگرافي کي سمجهڻ جي قطعي ضرورت ڪونهي. هن جي شاعري ئي هن کي سمجهڻ جو دروازو آهي.

سنڌي شاعريءَ ۾ جيڪي نوجوان پلو لکن ٿا، انهن ۾ منهنجي خيال ۾ حسن درس، مظهر لغاري يا احمد سولنگي قابل ذڪر آهن. پر ستار انهن کان بنهھ منفرد شاعر آهي. سنڌي شاعري ۾ يقيناً پر گهٽي حد تائين اردو شاعري ۾ به ستار جو ڊڪشن، اسٽائيل ۽ ڪنٽينٽ نئون آهي. اردو نثري شاعري ۾ پوري نظم هڪ ڪهاڻي هوندي آهي ۽ ستار وٽ نظم جي سٽ سٽ ۾ هڪ نئي ڪهاڻي آ. جيئن ناروي جو ليکڪ جوسٽنين گارڊر، فلسفي کي فڪشن ۾ استعمال ڪري ٿو، تيئن ستار، فلسفي کي شاعري ۾ ڪتب آڻي ٿو.

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ستار جي لهجي، سنڌي نثري نظم ۾ هڪ نئين رويي جو بنياد وڌو آهي. سنڌس هر نثري نظم ، خدا جي معروفيت ۾ معصوم مداخلت وانگر آهي.

هن جي شاعر جو بڻ بنياد نج عشق آهي. پر سنڌس Vision جي وسعت، سنڌس شاعري جي شاهراه کي وسيع تر ڪري ڇڏي ٿي، جنهن ۾ لفظ، جملا ۽ خيال ائين لڳن ٿا ، جيئن جنگ جي ميدان ۾ گهوڙا ڊوڙندا آهن.

فڪري طرح هو پاڻ کي وجوديت پسند سمجهي ٿو ۽ سنڌس اهو جملو تہ "مون کي ماڻهپي جي رت ڳڙيءَ جي گندُ سان ڪو سروڪار ڪونهي." اڪثر سنڌس ني ڇپن تي ايندو آهي، پر مون کي يقين آهي تہ هو ڪنهن بہ انسان کي دکي نہ ڪرڻ چاهيندو آهي. هن جو من، ڪنهن غمگين ماءُ جيان، ماڻهو لاءِ همدرديءَ جو هندورو آهي.

"هن وٽ ڪي خواب آهن، جن کي ساپيان جي شهر ۾ نيلام ٿيڻو آهي ۽ هن کي اجان بہ بي سبب بند دروازن تي دستڪ ڏيڻي آهي. اجان بہ ڪي خواب هن جي نگاهہ جي نشاني ۾ آهن، جن جي ساپيان جي ڪيس پرواهہ ڪونہ آهي." جو هو چوندو آهي تہ ساپيان جي پرواهہ ۾ منتڙيا ڪندا آهن.

سنڌس شاعري جي اصل ۾ وجائجي ويل نظم تہ اها ڇوڪري آهي، جيڪا هاٽي لاس اينجلس شفٽ ٿي وئي آهي، پر ڄامشوري جي ميٺيائين ياد بہ سنڌس شاعري جو هڪڙو ريشمي سڳو آهي. جنهن کي هن پنهنجي لاپرواهي جي ڇيچ تي ويڙهي رکيو آهي.

غصي جو رنگ "حنا" جي رنگ کان جنهن ڳالهہ ۾مختلف آهي ان ڳالهہ جو شڪار ٿيل ستار رند جي دل ان ڇمات جي گونج ۾ اڄ بہ گونجي ٿي جيڪا هن ڪنهن انوکي لمحي ۾ پنهنجي شاعريءَ جهڙي هڪ ڇوڪريءَ جي ڳل تي هنئي هئي. اڄ بہ اهو ڳل سنڌس شاعري کان ٻاهر سياري جي موسم ۾ انتظار جي تشبيهہ وانگر آهي ۽ ستار ان ڇوڪريءَ کي پنهنجن نظمن ۾ "ديوي جهڙي ڇوڪري" ڪوني ٿو.

آسمان کان وڇڙيل اسان جو هيءُ شاعر "بي ترتيب نظمن"

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

۾ شاعري جي انوکي ڇلانگ آهي. منهنجي آڏو سندس شاعري جو مسودو پيو آهي ۽ جي مان چاهيان ته ڪنهن ماهر مهاڳيءَ وانگر هن جي نظمن جا حوالا ڏيئي، اوهان کي قائل ڪري سگهان ٿو ته ستار، سنڌي ادب جو اهو شاعر آهي جنهن ٻوليءَ کي نئون مزاج، شاعريءَ کي انوکو ردم ۽ لفظن کي جديد شاعراڻي ترڪيب ڏني آهي. پر مان ائين ان ڪري به ڪونه ڪندس جو اهو ڪم پڙهندڙ پاڻ ڪري ته بهتر. ٽوٽي جو بي ترتيب نظمن ۾ آيل شاعري کي پڙهڻ لاءِ جنهن سنجيدگيءَ ۽ Vision جي ضرورت آهي. اسان وٽ ان جي کوٽ آهي، پر پوءِ به مان اميد جو ڪنارو ڇونديان ٿو ڇو جو مون کي پڪ آهي ته نثري نظمن جو هيءُ ڪتاب سنڌي ادب جي تاريخ ۾ هڪ اهم انڪشاف جي حيثيت رکي ٿو.

ستار پنهنجي لکڻ جي شروعات اصل ۾ ڪهاڻي سان ڪئي، پر وقت، سستيءَ، لاپرواهي ۽ پاڻ ۾ انتهائي گهٽ اعتماد هن کي ڪهاڻي لکڻ کان روڪي ورتو. هو گهڻي عرصي تائين پنهنجي ملتوي ڪيل ڪهاڻين جا نوٽس وٺندو رهيو ۽ ائين هڪ ڏينهن هن پنهنجي نوٽس مان نثري نظم جي دريافت ڪئي. تڏهن کان هو لاڳيتو نثري نظم لکي رهيو آهي. هيءُ ڪتاب سندس نظمن جو پهريون ڪتاب آهي. اوهان ان کي پڙهي ڪهڙو به فيصلو ڪيو مان اوهان جي راءِ تي اثر انداز ٿيڻ لاءِ تيار ڪونه آهيان.

منير شاهه
5-1-2001

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

دوار دل جا ٻه پوئبا

مان اسپتال جي بستري تي
دوستن جي جبر جي سزا
ڪاٽي رهيو آهيان
دوستن جي خيال ۾
دل جو علاج ممڪن آهي
۽ مان ٺيڪ ٿي ويندس
پيهر زندگيءَ ڏانهن موٽي ايندس
پر انهن کي ڇا خبر
مان پنهنجي ڪمري جي آئيني تي
تنهنجي وڇوڙي جي بدلي
ٻه ڳوڙها رکي آيو آهيان
جيڪي تا قيامت ۽ شايد
قيامت کان پوءِ تائين رکيل ئي هوندا
۽ منهنجي دل جي ٺيڪ ٿيڻ
۽ نه ٿيڻ سان
انهن ڳوڙهن جو ڪو تعلق ڪونهي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

درد جو ايذاءُ

درد جي ايذاءُ جي خبر
ڇا ڪنهن کي
مون کان به وڌيڪ آهي؟
مان جيڪو چاهيان ته
ايڏي ايذاءُ جي بدلي
"سچيڏني" جي ناچ کي
نوان گهنگهرو پارائي
نئون ناچ نچائي
سگهان ٿو
پوءِ به مان پنهنجو سوال
دهرايان ٿو
"درد جي ايذاءُ جي خبر
ڇا ڪنهن کي
مون کان به وڌيڪ آهي"
درد جيڪو
منهنجي پاءُ جو موت
۽ منهنجي محبوبا جي
جدائي آهي.

٦ مارچ ١٩٩٦ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مان سنو ميزبان ناهيان

سجاڻين وَتوءَ کي ڪونہ ــــ !
۽ هليو آهين
هزار ميل سفر ڪري
مون کان پڇڻ تہ
منهنجي نظمن ۾
سمنڊ، طوائف، آسمان
تاريخ يا چِٽي ڪتي جي
ڇا معنيٰ آهي؟–
دروازو ڪليل اٿئي
۽ مون تي تنهنجو
اهو احسان ٿيندو
جيڪڏهن توکي اهو
ٻڌائڻ جي
مون کي ضرورت نہ پوي
تہ مان
سنو ميزبان ناهيان.

١٢ آگسٽ ٩٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

دل جي ايمرجنسي وارڊ مان

”لقي“ !
مان لفظن جو قادر بہ آهيان
نہ مطلق بہ۔
پر زماني سان
هر وقت اٽڪائڻ ڪان ٿڪو آهيان
گهڻو بيزار ٿيو آهيان
هاڻ چپ ٿو چاهيان
جينوٽيڪ روزگار ذريعي
زندگي گذارڻ وارن لاءِ
اهو ممڪن ناهي۔

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

پوءِ به مان هاڻ رقص
نه ٿو چاهيان-
منهنجي بلا ڪان
منهنجي نهار سان ڳنڍ
ڪائنات پنهنجي حرف آخر لاءِ
صحرائن ۾ هوءَ جي صدا جيان
ڏڪٽي اوڙهي ٿي
يا نه!؟
مون کي ان ڳالهه سان به
ڪا دلچسپي ناهي ته
تاريخ انڌي ڳڌه جي
چراگاه آهي
يا ڪائي عورت معتبر
ناهي ٿيندي.
نه ئي مون کي
درياءَ جي پنهنجي هٺ تي
بعيت ٿي گهرجي
وقت جي ڊوڙ ۾
ڪنهن هارايو آهي
ڪنهنجي جيت ٿي آهي
مون کي ڪا پرواهه ناهي.
منهنجي طرفان بيشڪ
سيني جي جيت ٿئي
يا بيشڪ سڀ هارائي وڃن

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

وٽين تہ خوش رهن
وٽين تہ ڏوڙ پائن—
مون کي تہ بس زندگيءَ جيتري تنهائي
۽ موت جيتري خاموشي ٿي گهرجي.

منهنجو ساهہ پيو پوساٽجي
۽ ايذاءُ
منهنجي سيني ۾
دوزخ جي ايذائن کان
ڀاري آهي
پر منهنجي مٿان هڪ ڊاڪٽر
موبائيل فون کنيو بيٺو آهي
۽ چاهي ٿو:
هنجي پيٽ جي داخلا لاءِ
ڪاليج جي ڊائريڪٽر کي
فون ڪيان
لڳي!
تنهنجي هن دنيا ۾
ذلت جي
ڪا انتها بہ آهي!؟

۴ آگسٽ ٩٦ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

فريب جي اننت جو سفر!

مان خود کان نہ چاهڻ
ڪڏهن وچڙي ويو هوس
۽ پر اُميد هيس تہ
وري پاڻ کي ملي نہ سگهندس
پر تو منهنجي نفي ڪري
مون کي ڳولي
منهنجي سامهون اچي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

بيھاريو آھي
تون ڪيڏي خوش آن
پنھنجي ڪاميابيءَ تي جو
تنھنجا نيڻ بہ رقص ۾ آھن
۽ مان چپ آھيان
جو مون کي خبر آھي
رقصِ نامعلوم شھر جي
پوئين پھر جو ڏک آھي
جتان ابتدا اڳ ئي موت سان
گڏ ٻيٺي آھي
۽ منھنجو دوست چئي رھيو آھي
ڏک ۽ رقص جي وچ جو فاصلو
فريب جي اننت جو سفر آھي
۽ مان ھن کي حيرت جي اک سان
ڏسڻ بنان
سوچيان پيو
فريب جي اننت جي ھن سفر ۾
ھن لمحي مان ڪٿي آھيان؟

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ضمانت

ڏوهارين لاءِ
ڪرمنل ايڪٽ ۾
ان کان وڏيڪ خوبصورت ڳالهه
ڪهڙي ٿي سگهي ٿي ته
هن جي ”ضمانت“ ٿئي!“
اها ڳالهه جنهن وڪيل
مون کي ٻڌائي
اُهو خود خدا ڄاڻي ته ڇو
مون کي ”ناقابل ضامن“
ڏوهاري لڳو.

١٨ جولاءِ ٩٦ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

شرم ٿو اچي

اسان تنھنجي
دل ۾
جاءِ ولاري
نہ سگھيا سين
سبب گھڻا بہ آھن
پر ناڪامي
ٿئي آھي.
۽ اھڙي ناڪامي
جنھن کي لفظن جي ڪيڏ سان
بدلائيندي بہ
شرم ٿو اچي.

۲۷ آگسٽ ۹٦ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

حوا جي ڏي

حوا جي ڏي
ڇا ڪا
سمنڊ جي لهر جهڙي ڇوڪري به
ٿي سگهي ٿي ——؟
هن سوال مان ڪو به
غلط مطلب نه وٺي.
هي هڪ اڻ ڄاڻ ماٺهوءَ جو
سچ پچ جو سوال آهي.

۷ نومبر ۹٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مان گمنام آهيان

مان گمنام آهيان
پنهنجي ذات جي صدا جي
آمد جي خبر ۾
۽ مقدر جي ڪرڙي اک
مون کي
ڏيڄاري نه ٿي سگهي
زندگيءَ جي خطرناڪ ميدان ۾
بي لغام جهنگي گهوڙي جيان
ڊوڙڻ
منهنجي عادت آهي
جنهن تي پهاڙن جي
خاموشيءَ کي به حيرت آهي
۽ تون پهاڙن جي
خاموشيءَ جي اڌ برابر به
چالاڪ ٿي نه ٿي سگهين!

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مسافر

سفر تي
نڪتو نہ آهين پر مسافر
اڳتي جو پنڌ ڳرو ٿئي-
ڏاڍو ٿڪائي وجهندئي
ڪنهن ويراني ۾
ساھ بہ ساٿ نہ ڏيندئي
اڳتي جو پنڌ
محبوبا جيئن اٿئي
ڏوڪو جنهن جي
فطرت آهي
اعتبار-
شيشي وانگر ٽڙڪي پوندئي
۽ ان جون ڪرچيون
نيڻن ۾ چپيندئي
۽ نهار بہ رتورت ٿيندئي
پوءِ بہ مسافر ضروي ناهي تہ
توکي منزل بہ ملي
منزل -
جيڪا نئين دور جي پڙهيل عورت آهي
۽ تنهنجي خيالن جي ڪيسي ۾ اڃان
مصري ۽ مساڳ پيو آهي.

۱۸ آگسٽ ۹۶ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

لاتعلقي کان لاتعلقي

مان لاتعلقي جي سفر کان بہ
لاتعلق ٿو ٿيان
مان قلم رکان ٿو
۽ پيرن جي لڦن مان
شهر ناهڻ کان
انڪار ٿو ڪريان
هاٿي جنهن کي وٺي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

منهنجي دل ۾ خنجر پوکي
۽ مون سان ڳالهائڻ بدران
درياءَ جي سير جهڙي قبر ۾ ستو رهي
تصوف پنهنجي صدا جي نااميديءَ جي
ذهن ۾ مري وڃي
هاڻ جنهن کي وٺي
ننگو ٿي نچي
جنهن ۾ "الله هُو" جي آواز جو پڙاڏو
جهنڪار ٿي پوي
۽ سڀ نيڪ ماڻهو
۽ سڻا ملائڪ پلي مست ٿي وڃن
۽ مون کي به وساري ويهن
پلي هميشه لاءِ وڇڙي وڃن
مان پنهنجي دائمي الوداع جي نهار تي
تيزاب هاري پاڻ کي
اندر تو ڪري ڇڏيان
مان لاتعلقي جي سفر کان به
لاتعلق ٿو ٿيان.

۲۴ نومبر ۹۶ع - سکرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

تنهنجي خاطر

مان ڪامياب انسان بڻجڻ لاءِ
ڪيڏو پنهنجي نظرن اڳيان
ڪري پيو آهيان-
ان جو تصور رڳي منهنجي تخيل ۾ آهي.
جنهن لاءِ مون کي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڪڏهن ڪڏهن لڳندو آهي
مان ڪا مافوق الفطري ويڙهه وڙهان پيو
۽ جيئن تہ مان
ازل کان سپهہ سالار آهيان
انڪري ويڙهہ بہ
مون کي ڪٽڻ گهرجي-
پر جڏهن اِنَ ڏوڪي کان نڪري
پنهنجي سامهون
ويڙهہ جي حالت ۾ بيٺل
ماڻهو ڏسان ٿو
تہ ڊڪٽي ۾ ٻڏي مرڻ جو طعنو بہ مون کي
اجايو ۽ بڪواس لڳي ٿو
۽ ڪميٽي پنهنجي ذات لڳي ٿي
×۽ ايڏو ايذاءُ ٿئي ٿو
جو ساهہ ڪٽڻ بہ
وسري وڃي ٿو.

۲۰ آگسٽ ٩٦ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

دعوائن جا بند دروازا

دعوائن جا در بند آهن
تخيل ۾ به
آسمان ڇهڻ جي خواهش
نه رهي آهي.
روزاني جيئڻ جو عذاب
نبوت جي بشارت تي
ڀاري آهي.
خدا جڏهن
اڪيلو راند ۾
پڪڙبو ويندو
تڏهن مون کي
يقين آهي
منهنجي قبر کي
دريا پائي چڪو هوندو
۽ منهنجي ڪتبي کي
ڪو به پڙهي ڪونه سگهندو
۽ اُن لاءِ
ڪنهن به ڇوڪريءَ کي
بدنصيب ڪوئي سگهجي ٿو.

٦ سيپٽمبر ٩٦ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

هڪ ڪميٽي جوڪري

ازل ختم ٿي چڪو آهي
۽ ابد لاءِ
اسرافيل جي بگل تي
ڦرڙي نڪتي آهي
ڦوڪ ڏيڻ جي قابل ناهي.
تون اوستائين
ڪجهه ڏينهن جو ڪو پروگرام
ترتيب ڏي.
نوان ٻه چار جوڙا سبرائي.
ڪنهن پراڻي عاشق کي
خط لکي ڇڏ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

۽ پاڙي واري لوسي عاشق کي ساڳيءَ طرح
بيشڪ ﭘڻ چئي ڏينهن لاءِ
ٿاري رک
فون واري عاشق کي
هان هونءَ تي راضي رک
هڪ شعر به لک
جنهن ۾ ثابت ڪر ته
هائيءَ جا ڏيڪارڻ وارا ڏند
ڪائڻ وارن کان
مختلف ٿين ٿا-
شام جي نماز کي قضا ٿيڻ کان
لازم بچائڻ جي ڪوشش ڪر
جو تنهنجون ڪجهه ساهيڙيون
دعوت تي اچڻيون آهن-
توکي نماز پڙهندي
ڏسي به سگهن ٿيون
۽ ٻيو ڪجهه به ڪر
جيڪو تنهنجي من ۾ اچي-
پر هڪ ڳالهه جو خيال رکجان
رات جو آئينو نه ڏسجان
۽ باقي ڪجهه ٻچيل راتيون به
ماءُ جي گود ۾ نه سمجهان-

۷ سيپٽمبر ۹۶ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

نظم جي موت ...

نظم منهنجي اندر
راتاهو هٽندي
موت جي هٿان
پڪڙجي پئي ۽
ماري وئي-
ڪنهن گمنام سپاهيءَ جيان
ان ڪي مون ئي
پنهنجي هٿن سان
دفنايو هيو-
پر ڪٿي؟

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

هن وقت مون کي ياد ناهي.
پر ٻڌو آهي ته
انڌي گڏھ تي سوار
هڪ تاريخدان-
هڪ صوفي-
۽ مُئل ماڻهوءَ جي نهار جهڙي
هڪ منطقيءَ کي
ان قبر جي باري ۾ ڄاڻ آهي
ان سان گڏ
اهو به ٻڌو آهي ته
هڪ ڇوڪريءَ کي به
ان نظم جي قبر جي باري ۾ ٿوري خبر آهي
جيڪا پنهنجي روزاني زندگيءَ جي
حساب ڪتاب ۾
ايڏي ته غلطان آهي
جو هن جو لهجو
ڪڏهن ڪڏهن
طوائفن جهڙو
ٿي ويندو آهي.

۲۵ آگسٽ ۹۶ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

لامڪان جو پنڌ

مسافر توکي
پنهنجي راهه جي باري ۾
ايتري به ڄاڻ ناهي
جيتري هڪ اگهاڙي رات کي
ڪنواري ڇوڪريءَ جي
خواب جي باري ۾ آهي.

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

تون نہ ٿو چاهين تہ
درد جي درياءَ ۾
سمنڊ جي دل
ڪيئن ڳم ٿي آهي؟
تون امڪان جي ڳولا ۾
جيڪڏهن سمجهين ٿو
تہ گهنگهرو ٻڌي
بادلن کي
رتو رت ڪري سگهين ٿو
تہ گهٽو غلط آهين-
منهنجو تولاءِ اها ئي
صلاح ڪافي آهي
تہ واپس موٽي وڃ
۽ پنهنجي گهرجي
اڱڻ ۾ گل پوک-
لامڪان جو پنڌ
تنهنجي وس جي
ڳالهہ ناهي.

١١ آگسٽ ٨١

تصوف جو جنسي پهلو

شام ٿيڻ کان اڳ
مان توکي ٻڌائڻ ٿو چاهيان تہ
نئين ساماٽيل ڇوڪريءَ جي اُميد جي
نٽ لاهڻ لاءِ
تقدير جي ڪنگلي ٻانهيءَ
امير شخص جي ڳولا لاءِ
جنهن پڙوي کي ڇيو آهي
اُهو اُن پر ناڪام ٿيڻ کان پوءِ
ست ڏڪڻي چاقوءَ سان
هڪ انڌي گڏهہ
هڪ تاريخدان
۽ هڪ فلسفيءَ جو خون ڪري
باضابطہ
پنهنجي غنڊہ گرديءَ جو اعلان ڪندو
جنهن کي ائين قبول ڪيو ويندو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

جيئن صديون کان ڏاڏي جي
پر مُنهن لٺ کي
قبول ڪيو ويو آهي.
شام ٿيڻ کان اڳ-
مان توکي ٻڌائڻ ٿو چاهيان ته
سوالي اک جيڪي هميشه
معنائن جون محتاج رهيون آهن
انهن کي ڪتو ٻلو ڪوٺڻ بر
ڪو عيب ڪونهي
پر جنهن ڇوڪريءَ نما عورت اُن کي
عيب ڪوٺيو
۽ مون کي ائين چوڻ کان منع ڪيو-
اُها منهنجي ننڍپڻ جي ئي محبوبا هئي-
۽ مان هن جو چيو ضرور مڃان هان
جيڪڏهن هوءَ خلا پاڻ کي نه سڏي ها
حالانڪ هن کي اينٽري ڇاڻ به
ڪانه هئي ته
صحرائن "هُو" جون صدائون
ڪهڙي جهنگل مان چورايون آهن؟
۽ ڪاٺي شطرنجي راندیگر تي
ان جا ڪهڙا اثر پيا آهن؟
يا مان بي سبب اينٽري بي بسيءَ جي
ذهن بر ڇو ڦاسي پيو آهيان؟
جنهن مان نڪرڻ جو مون کي ڪو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

شوق بہ ناهي.
شام ٽيڻ کان اڳ-
مان توکي اهو بہ ٻڌائڻ ٿو چاهيان تہ
جبر کي پنهنجا محرڪات آهن
وقت جي لوهي چاڙيءَ کي ڪابہ گولي
سوراخ نہ ٿي ڪري سگهي-
هن لوسي ڪان جو لاڳيتو گرڻ
بحث آهي
عورت تي اعتبار صرف عاشق
ڪري سگهي ٿو
مقدر جي بند ڀوريءَ ۾
اسان جو پنهنجو ئي لاش پيو آهي
صبح اپرڻ جي نعري بازن کي
نعرا هٽڻ ڏي
خاموشي پرهہ ڦٽي آهي
۽ منطقيءَ کان هٽ جوڙي جان ڇڏائڻ ۾ ئي
تنهنجي نجات آهي
شام ٿيڻ کان اڳ
مون کي پيو گهٽو ڪجهہ بہ
توکي ٻڌائڻو هيو
پر مان اڄ خودڪشي پيو ڪيان
۽ ان کان اڳ چاهيان ٿو-
بند ڪمري ۾ ويهي هڪ سگريٽ پيان
"سائين جي" لاءِ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

سنگسار

نظر حرامي ٻار آهي
جنهن کي پنهنجي جهوليءَ ۾ شاعر
سنگسار ٿيڻ کان
لڪائڻ ٿو چاهي.

۲۵ اپريل ۹٦ع - ڪراچي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

غير ذميداري

انڪار جي شهر جي
ڪوتائي جاري آهي
هن وقت تائين
انڪار جي شهر مان
هڪ دل هڪ خنجر
۽ هڪ آئينو لڌو ويو آهي
خنجر ۽ دل ۾
گهڻي مشابهت آهي
۽ آئيني لاءِ
اجا ڪا رپورٽ لکي
نه وئي آهي
جيڪا غيّر ذميواري آهي.

۲۵ اپريل ۹٦ع - ڪراچي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڏاهن لاءِ هڪ نظم

خالي هوائن ۾
لفظن جون گوليون پيا هلايو
دنيا ۾ اهڙي
ڪا جنگ ٿي
ڪا نه رهي آ
جيڪا توهان وڙهي رهيا آهيو.
توهان مان
ڪنهن کي به پتو ناهي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مقدر کھڙي غندي جي بدمعاشي
۽ اڇوکو ڏينهن ماضي آ
يا حال آهي؟
توهان مان
ڪنهن کي به پتو ناهي
کھڙي طوائف جي نهار اڳيان
هر آس اميد کي اجهامڻ گهرجي
توهان مان
ڪنهن کي به پتو ناهي ته
نه درد لاءِ نيڻنَ ۾ ڪا حيراني آهي
نه وچوڙي جهڙي صحرا ۾ ڪا ويراني آهي
نه خاموش سار
ڪنهن يار جي آ
نه تڙپ ڪائي
ڪنهن پيار جي آ
محبوبا لفظ به اجائي ڳالھ ٿي وئي آ
پهرين پار جي ماءُ جيان
ننڊڙي پار جي خيال بنا
دنيا اگهور ننڊ ۾ ستي پئي آهي

۸ فيبروري ۹٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

زيادتي ۽ ازالو

ڪيترين زيادتين جو
ازالو ٿي
سگهندو آهي
ازالو ڇڙواڳ ٻار آهي
جنهن کي وقتي طور
ريجهائي سگهجي ٿو
جنهن وٽ فطرتي طور

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

پنهنجو سمنڊ جو ڪنارو به آهي
جنهن ۾ روز
صبح جو سوير
هو خودڪشي به ڪري ٿو
زيادتي به ڇڙواڳ ازالي جي
پيڻ آهي
پر گهٽي ڇڙواڳ ناهي
۽ نه ئي هن وقت ڪو سمنڊ ڪنارو آهي
ڇڙواڳ ازالي جي مقابلي ۾
زيادتي سياڻي به آهي
پنهنجي گهر ۾ ويٺي
پنهنجي ڦٽن تي لوڻ ٻرڪي ٿي
(ازالي ۽ زيادتيءَ جي
وچ ۾
پيا به ڪيترائي فرق آهن
جيڪي هتي لکڻ
ضروري ناهن)

۳ مارچ ۹۷ع سڪرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

قدرت جو لفاءُ

مون هاڻ عقل جو لفاءُ
ڏسڻ بند ڪيو آهي
خلق اڄڪلهه بي پرواهه ٿي
پنهنجا ڏينهن گذاري
مان اڄڪلهه قدرت جو لفاءُ
ڏسڻ جي ڪم ۾ آهيان
جيڪا مون کي توهان سڀني جي
مخالف نظر اچي پئي
خدا توهان کي پنهنجي
امان ۾ رکي
۽ خدا ڪري منهنجي
نظر غلط ٿئي

۳ مارچ ۹۷ع سکر

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڪنن جا پردا

مون کي
تنهنجي ديس کان
نڪري وڃڻ جي
ڪيتري جلدي آهي
جيڪڏهن توکي
ٻڌائڻ به چاهيان ته
ٻڌائي نه سگهان.
تنهنجي ديس ۾
ايبنارملٽي تمام گهٽي آهي
ذهانت
ناپيد آهي
ايئن آهي جڻ
سئنما هال جي اسڪرين
خالي آهي
ٿرڊ ڪلاس رو مان
زور زور سان
سيٽيون وڄي رهيون آهن
۽ منهنجي ڪنن جا پردا
ڦاٽڻ تي آهن.

۳ مارچ ۹۷ع سکرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

سارتر

سارتر صفا بيوقوف هيو
هر ٻيو ماڻهو
جهنم ڪيئن ٿو بڻجي
جيڪڏهن
هو واقفڪار
ناهي؟

٣ مارچ ٩٧ -سـ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

نبيڪيءَ ڪي روڪڻ

اسان ٿي چڱا ماڻهو
اسان ڪي ٿي
برو ڪوٺيو ٿو وڃي
سماج
ڪيڏو چالاڪ آهي
نبيڪيءَ ڪي
روڪڻ جي
پراڻي چال ۾
اڃان تائين
ڪامياب آهي.

٥ مارچ ٩٧ع - سکر

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

28 اپريل

۲۸ اپريل سال جي هڪ
ڏينهن کان علاوه
پنهنجي وڇوڙي جو
ڏينهن بہ آهي
ايندڙ سالن ۾ اهو ساڳيو
ڏيهن الاءِ ڪيترا بار ايندو
اها خبر ناهي
البتہ مون ڪي باقي زندگي
ان ڳالهہ تي
افسوس رهندو تہ
پيار بہ مونکي توسان ٿيو؟!
ها ان ڳالهہ تي
سڄي حياتي
پڇتاءُ رهندو.

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

لاحاصل

اڙي بابا مون توکي
ٻڌايو آهي تہ
تصوف مان توکي
ڪجھہ بہ حاصل
ٿيڻو ڪونهي
تون پنهنجي ڏندي ڏاڙهيءَ جو ڪر
هرو ڀرو ونجھہ وٺي
راند ڪيڏڻ لاءِ
توکي ڪنهن قرآن ڏنو آهي؟

۱ مئي ۹۶ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

الله ڏتي لاءِ

تصوف جي
عياشيءَ لاءِ
هاڻ اسان کي
نئون مقبرو به
هٿ اچي ويو آهي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

واحيات شيءَ

تو جڏهن منهنجي روش ڪي به
نئون ڊرامو ڪوٺيو ته
مون ڪي پنهنجي تجربي مان
حاصل ٿيل نتيجي تي
اڃان به وڌيڪ يقين آيو
ته عورت
انتهائي واحيات شيءِ آهي

۲۸ اپريل ۹٦ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

سار

تون پنهنجي سار ۾
مون وٽ
هميشه اٿاهه سمنڊ
جهڙي
ٿي ايندي آهين

پرواهه

هوءَ ٿهڪ
نہ ڏيندي آهي
يا ڏئي نہ
سگهندي آهي
ٿهڪ کي
ان ڳالهه جي
جيتري پرواهه آهي
مون کي
زماني جي
ايتري بہ پرواهه ناهي
جيڪا ڳالهه
غلط آهي.

۱ مئي ۹۶

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

معافي

جيڪي ڪجھ ٿيو
اهو منهنجو شعوري نہ
پر فطري رد عمل هو
تون هميشہ معتبر
۽ معزز رهندينءَ
جيڪو ڪجھ مون چيو
ان تي تنهنجي ناراضگي
بي معنيٰ ٿي ويندي
جيڪڏهن توکي ڏورو بہ
احساس ٿي سگھي نہ
ان جو مون ڪيترو
ايذاءُ سٺو،
پوءِ بہ مان معافي گھران ٿو
اُنَ اميد سان
نہ تون پيھر مون کي
ڪڏهن بہ
پنھنجي باري ۾
ڪنھن بہ ڳالھ جي بدلي
”ڊرامو“ نہ چوندينءَ
جيڪو مون کي هوندن بہ
ڪونہ ايندو آهي.

۳ مئي ۱٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڊبڊبو

اڪثر ڳوٺن ۾ بجلي
اچي وئي آهي
اڪثر ڳوٺن ۾ ڪتا
نه رهيا آهن
اڪثر ماڻهن ڪان ڪتي جي
ڀونڪ جو ڊبڊبو
وسرندو پيو وڃي.

۱ مئي ۹۶ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

امن

ٻلي تون ڳيرن وارا
ڪارڊ ڇپرائي
۽ ورهاءِ
جيڪڏهن اُن سا
امن قائم ٿي سگهي.

۱ مئي ۹۶ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

عشق

هو پنهنجي ذات جي
عشق ۾
ايترو محو آهي
جو هُن کي اها خبر ئي ناهي
ته هن جي محبوبا
ان ڏک ۾ رهڻ لڳي آهي
ته هُنَ کي
هُن جي پرواهه ئي ناهي.

۱-مئي ۹۶ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مهرباني سان

ميرل
پيرل
الڻ
ولڻ
يا پيو ڪوبہ
آسمان ڇهي
موٽي اچي تہ
مهرباني ڪري
مون کي ٻڌائڻ لاءِ
منهنجي دروازي تي
دستڪ نہ ڏئي

۱ مئي ۲۰۱۶ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

عادت

خوش رهڻ ماڻهو
سکي نه ٿو سگهي
يا ڪا ڪوشش ئي نه ٿو ڪري؟
حالانڪ خوش رهڻ ڪي
ڏکي ٿيڻ جيان
عادت به بنائي سگهجي ٿي.

۲۵ اپريل ۹۶ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

تنهنجي ڪري

مان تنهنجي ڪري
صرف تنهنجي ڪري
زماني جي
سوالن جي جوابن جي
تتل تئي تي
پيو ڪڙهان.
صرف تنهنجي ڪري،
صرف تنهنجي ڪري.

٢٥ اپريل ٩٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

لفظن جون معنائون

تون منهنجي لفظن جي
معنائن کي ڇڏ
منهنجي لفظن جون
معنائون ويران آهن
جتي پنهنجي توڙي پرائي
رڙ جو به ڪو پڙاڏو
نه ٿو اٿي.

٢٥ اپريل ٩٦ع - ڪراچي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ذريعو

درد ايئر هوسٽس جي
مرڪ جيان
منهنجي روزيءَ جو
ذريعو ناهي.

٢٦ اپريل ٩٩ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

خدا ٻيو ڏسي

خدا ٻيو ڏسي ته
مان سچ ٻيو چوان
مون کان سواءِ
سڀ ماڻهو ڪوڙا آهن
سڀ ماڻهو ٺڳ آهن
مون کان سواءِ
سڀ ماڻهو منافق آهن
۽ مون کي به منافقت سکڻ لاءِ
زور پريندڙن ۾
منهنجي محبوبا به آهي.

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

غلطي

مون ڪيترائي صبح
اپڻ ڪان انڪار ڪندي
۽ ڪيترين راتين کي
وڪرو ٿيندي ڏنو آهي
انصاف
نظريو يا منطق جهڙو
جيڪو بہ دليل ان ڳالهہ جي
نفي ڪرڻ چاهي تہ
مون کي ڪو اعتراض ڪونهي
۽ نہ ئي مان ان ڳالهہ تي
بضد آهيان
تہ جيڪو ڪجھ
مون ڏنو آهي
اهو غلط ناهي

۲۵ اپريل ۹٦ع - ڪراچي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مختصر ڳالھ

تون مان
ممڪن آهي
خوش زندگي گذاريون
۽ ان جي ابتڙ بہ
ممڪن آهي
مستقبل جي خبر مون کي ناهي
۽ ايتري مختصر ڳالھ
توکي سمجھ ۾
ڇونہ ٿي اچي؟

٢٥ اپريل ٩٦ع - ڪراچي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

جدائي

ان ڳالهہ جي توکي بہ
خبر آهي تہ
ٻيهر ملڻ اسان جو
ممڪن ناهي
اسانجي وچ ۾
موجود ونڍي
خدا ۽ انسان جي
وچ ۾ موجود
وٿيءَ جهڙي
ٿي وئي آهي.

۲۵ اپريل ۹۶ع - ڪراچي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

علاج

منهنجا نيڻ
تنهنجي وڇوڙي جي
خنجر جي
چير سان
اڌو اڌ آهن
انجيل مقدس ۾
لکيل آهي
”يسوع موتي ايندو!“
پر ڇا هن وٽ
تنهنجي وڇوڙي جي
ايذاءُ جو
ڪو علاج هوندو؟

٢٣- مارچ ٩٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڪاش

نظم سمنڊ جي ڪناري
تنهنجي انتظار ۾
مڪمل ٿيڻ ڪان
لنوائي رهي آهي
نظم جي
خواهش آهي ته
ڪاش تون اوچتي
اچي وڃين
۽ نظم جو خوشيءَ سان
اختتام ٿئي
نظم وڇوڙي جي درد تي
روز جي اختتام ڪان
تنگ ٿي پئي آهي.

٢٥ اپريل ٩٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ضرورت ﺑﻪ ڪهڙي آهي

وقت جي
اڳيان بيٺل ماڻهوءَ کي
ڪير ٿو سڃاڻي؟
ڪائنات؟
جنهن جو ڪو انت ناهي
آسمان؟
جيڪو خالي خلا آهي
ذرتي؟
جيڪا خود گمنام آهي.
وقت جي
اڳيان بيٺل ماڻهوءَ کي
سڃاڻڻ جي
ضرورت ﺑﻪ ڪهڙي آهي.
وقت جي
اڳيان بيٺل ماڻهو
خدا ته ناهي.

۲۵ اپريل ۹٦ع - ڪراچي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

خوبصورت

خوبصورت عورت جي
ساهہ جي خوشبوءِ جو نشو بہ
شراب جي نشي جهڙو آهي.
۽ جسم
وچ سمنڊ پر
غيب جي صدا آهي
جنهن پر ڪشش
قدرت ڪان بہ گهڻي آهي.
ان صدا کي
ڪيئن ڪوئہ ورنائي؟
ان صدا ڏانهن
ڪيئن ڪوئہ ڊوڙي؟
ڪيئن ڪو
پنهنجي بي اختياريءَ کي
اختيار بنائي؟
عورت تہ هوندي بہ
موجود لا موجود کان
ماورا آهي.

۲۵ اپريل ۹۶ع - ڪراچي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مان ٻار آهيان

مان ٻار آهيان
۽ وڏي ٽيڻ ڪان
انڪار ڪيان ٿو.
۽ جيڪو منهنجو چڳو
چاهي ٿو
اهو ٻه ٻار ٿئي
جيڪو نه ٿو ٽيڻ چاهي
اهو مون سان
نه ملي

۲۵ اپريل ۱۹۹٦ع - لاڙڪاڻو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڏيگهہ ويڪر

تون پنھنجي زندگي گذار
پين ڪي چڏ تہ چا ٺا ڪن.
ماڻھن مان
ڪير صحيح آهي
ڪير غلط آهي
تون ان ڏچي ڪان آجو ٿي
صحيح غلط جي
ڏيگهہ ويڪر ۾ نہ پوءُ

۱ مئي ۹۶ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ناچ

منهنجا ڪجهه نظم
تنهنجي وڇڙي وڃڻ جي
خبر ڪان
بي خبر آهن
منهنجا ڪجهه نظم
زماني سان گڏ
ناچ ۾ آهن.

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مرضي

مان تنهنجي
”مرضي“ جي حڪمراني ۾
ساهه ڪڻندڙ
ڪو جيئامڙو آهيان

۴ مئي ۱۹۹۶ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

توکي ياد ڪرڻ جو ڏينهن

تنهنجو حڪم مون لاءِ
تخليقڪار جي درجي
جي برابر آهي
تنهنجي حڪم جي
انڪار جي جرئت جوگناهه
مون لاءِ ممڪن ناهي.
۽ تنهنجي حڪم مطابق اڄ
توکي ياد ڪرڻ جو
ڏينهن آهي.
اڄ ٢٨ اپريل آهي
پر اڄوڪي ساڳيءَ ڏينهن تي
مون کي ڪنهن عورت سان
نفرت ڪرڻي آهي ۽
اها بہ اينتري
جيترو تو مون کي
چاهيو آهي.

٢٨ اپريل ٩٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

منهنجو ڏوهہ ناهي

تون مونکي ائين نہ گهور
جنهن پر تنهنجي ڇهري تي
اهو بہ تاثر آهي تہ
ان پر منهنجو ئي ڏوهہ آهي
جو اڄ ساڳيءَ هوٽل پر
ساڳيءَ جاءِ واري ٽيبل تي
تون مون سان گڏ نہ پر
ڪنهن ٻئي سان
آئيس ڪريم ڪائي رهي آهين.
تون مون کي ائين نہ گهور
تنهنجي اها گهور
تنهنجي اڄوڪي ڊريس سان
بلڪل ميچ نہ
ڪري رهي آهي.

٢٥ اپريل ٩٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

سوال

هي سڀ نيم فلسفي
نيم سياستدان
نيم شاعر ۽ اديب
هي فرد فرد
هي سڀ نيم نيم ماڻهو
هي سڀ
جمع ضرب ڪاٽُو واڌو
هي سڀ بي خبر
هي سڀ باخبر ماڻهو
ڇو آهن؟ ڇالاءِ آهن؟
آهن بہ يا ناهن؟
ناهن تہ ڇو ناهن؟
ڇالاءِ ناهن؟
۽ آهن تہ ڇو آهن؟
ڇا آهن؟

۱ مئي ۹۹ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

سماجي پابندي

هر سماج ۾
هر سماج کي
پنهنجي هڪ نظم
هوندي آهي
جنهن جو عنوان
"سماج پابندي" آهي
نظم ۾
وڌيڪ ڇا آهي؟
اُها ڳالهه
تمام گهڻي
غير ضروري آهي.

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

نظم تولاءِ آهن

منهنجا سڀ نظم
تولاءِ آهن
اُهي به تولاءِ آهن
جيڪي مان اجا لکي
نه سگھيو آهيان
۽ انهن جي ٻولا جو عذاب به
تنهنجي ٻولا جيان
ڀوڳي رهيو آهيان.

۱۲ مارچ ۹۶ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ذميداري

منهنجي ماءُ بہ توجيان
سڄي حياتي ان ڳالھ کان بي خبر
رهندي نہ
مان اهو ناهيان
جيڪو نظر اچان پيو
نہ مون ۾ ڪائي گوڙ آهي
نہ اهي حرڪتون آهن جيڪو مان
ڪيان پيو
ان لاءِ بہ توجيان منهنجي ماءُ
مون کي سمجهائيندي رهندي آهي
۽ چوندي آهي، "هاڻ وڏو ٿيان"
جيڪو مان ڪڏهن ڪونہ ٿيندس
پر منهنجي ماءُ ۽ تو ۾ هڪ فرق آهي
تون چوين ٿي:
"وڏو جي نہ ٿيندين
نہ توکي ڪير پاليندو
ڪير تنهنجا انگل آرا ڪٽندو
مان تہ اها ذميداري کڻي نہ ٿي سگهان"
جڏهن تہ منهنجي ماءُ
اڃين نہ ڪانہ ٿي چوي

١٢ مارچ ١٩٩٦

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

منطق

علي بخش
عرف الو
هاڻ ڏوڪريءَ ڪان
زيتون آڻي
ڪونہ ڏيندو
ڇو تہ هو
مري ويو آهي.

۲۵ مارچ ۹۶ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

نہ نہ پيلي وچي
خدا جا نيڪ ڪتا پالي
مڪافات عمل
اڪ جو ڦلو آهي
تصوف ڪوڙ آهي
نظريو چڪلي جو پڙوو آهي
جنهن ۾ بيوفا عورت جي دل
جيتري اوندھ ڀرئل آهي
مان تنها آهيان
جيڪا منهنجي رضا بہ آهي
مان پاڻ کان وڏيڪ
ڪائنات ۾ عشق ڪنهن سان
بہ نہ ٿو ڪيان
محبوبا جي دعوي جي
البتہ مون کي عزت ضرور آهي
جنهن کي جيڪو ڪجھ وڻي
مون لاءِ سوچي
بس صرف مون سان ملڻ جي
ڪو غلطي نہ ڪري.

۱۲ اپريل ۹۹ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

منهنجي محبوبا

منهنجي محبوبا
رات جو هڪ وڳي فون تي
مون کي منهنجي خط جو جواب ڏيڻ کان
انڪار تي ڪري
مون کي جواب تي ڏئي ته
هوءَ موٽ ۾ مون کي خط نہ لکندي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

۽ مان ناراض ٿو ٿيان
پر سچل
ميڪاولي
ايوا ۽ ايني
مون کي ناراض ٿيڻ کان
منع ٿا ڪن
پر هٽلر انهن تي غصو
ٿو ڪري
مون کي هن سڄي منظر تي
ڪا حيرت نه ٿي ٿئي
پر مان سوچيان ٿو
ٻڪوٺ ۾ رهندڙ منهنجي ماءُ کي
ڇا انهي سڄي ڳالهه جي
خبر آهي
ڇا هن کي خبر آهي ته
مان ڪائنات جو آخري جُز
۽ ان جز جو ڪُل
ٿي ويو آهيان؟

٩ مارچ ...

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

بي وسي

تون وسرين نہ ٿي
مان ڇا ڪيان؟
جڏهن تون شام ٿيندي ئي
منهنجي من ۾
زلزلي جيان ٿي ڏڏين
۽ الله هُو جو ورد
مون کان وساري ٿي ڇڏين

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

نه دوست مون کان ڪو
ڏٺو ٿو ٿئي.
۽ نه ٿي ڪُل جمال سان ڪا عورت
مون کي ٿي وڻي
نه ٻارڙن جا ٽهڪ
اڱڻ جيان
مون کي ٿا موهين
نه ڪو عطر
مون کي معطر ٿو ڪري
شام ٿيندي ٿي
لڳندو آهي اڄهو ٿو ڪل ڪائنات جو
ساهه سوگهو ٿئي
نيڻ مون کي پنهنجا سڪرات ۾ ٿا لڳن
نااميديءَ جي بيوس ماءُ
ٿڄ ٻه بخشي ٿي ڇڏي
روز شام جو منهنجو موت ٿو ٿئي
مان ڇا ڪيان؟
اڄايو ٿي مون کي چوين
تنهنجو ڇيو
نه ٿو مڃان—
تون نه ٿي وسرين ته
مان ڇا ڪيان؟

١١ مارچ ٨٩

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

درد جو آخري فرمان

درد جو آخري فرمان
مون تي
نازل ٿي چڪو آهي
۽ جيڪڏهن درد واسين کي
ان ڳالهه تي اعتراض آهي ته
اُن اعتراض کي
پٿرن ۾ تبديل ڪن
۽ سنگسار ڪرڻ لاءِ
جڳهه مقرر ڪن
مون کي پنهنجي قبر لاءِ به
ڌرتيءَ جي ڪا ضرورت ناهي
منهنجي محبوبا
پنهنجي نيڻن ۾ مون کي
دفنائڻ لاءِ تيار آهي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مان اِڃان زنده آهيان

تون جڏهن سائيڪل هلائڻ
سکي وٺندين،
اوستائين مان
آسمان ڏي نه نهارڻ جي
فيصلي ۾ ترميم ڪري
توکان هڪ خواب ۽ هڪ چمي
گهرڻ بنان
سڇيڏني جي مستيءَ جهڙي
هڪ نظم لکي
ڌرتيءَ جي منڍي پائي
توکي ٻڌائيندس ته مان
اڃان زنده آهيان.

۱۲ مارچ ۹۶ء ...

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ايئر هوسٽس

گهڻين ڳالهيان جيان
مون کي ان ڳالهه جي به خبر نه هئي
ته ڪا ايئر هوسٽس
سچي مرڪ به مرڪي سگهي ٿي
مون کي ان ڳالهه جي به خبر نه هئي
ته ڪا ايئر هوسٽس
ان ڳالهه جي به ڄاڻ رکي ٿي ته
هن وٽ هڪ جسم
۽ خوبصورت چپ به آهن
گهڻين ڳالهين جيان
مون کي ان ڳالهه جي به خبر نه هئي
ته ڪا ايئر هوسٽس
پيار به ڪري سگهي ٿي
۽ اهو ڄاڻندي به ته ڪو موٽڻو ئي ناهي
پوءِ به هوءَ
اوسيئڙي ۾ رهي سگهي ٿي.

۱۲ مارچ ۹۶ع- لاهور

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مذاق

تون خدا جي حڪم جي
پيروي نہ ٿي ڪري سگهين
توکي خوف
هڪ اجايو خوف
اينترو ڏيڄاري ڇڏيو آهي
جنهن کان ڪٿڻ بہ تون
وساري ويٺي آهين
ان کان وڏيڪ
قدرت توسان
ڪهڙي مذاق ڪري
سگهي ٿي؟

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

جرم

هو مون تي جرح جا
اُهي ٿي حربا آزمائي پيو
جن کي مون چيچن ۾
منڊي طور پاتي
چيچ ٽڪائي
لاهي ڦٽي ڪري ڇڏيا آهن.

٦ مارچ ٩٦ع - لاهور

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

تو روڪيو

تو روڪيو تہ
اسان نہ توڙي
خط لکيو
نہ فون ڪئي
نہ ئي ڪو سنيهو
موڪليو
تو روڪيو تہ
اسان نہ ڌرتي ڏي
نہ آسمان ڏي نهاريو
نہ ئي ان وچ جو
ڪو منظر
اکين تي رکيو
تو روڪيو تہ
اسان نہ زندهہ
نہ ئي مُردَن ۾ رهيا سين
نہ ئي ان وچ ۾
پاڻ کي لٽڪائي رکيو سين
تو روڪيو
تہ اسان گمنام ٿي ويا سين.

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ٽورو لکيو گھٽو سمجھندا

مان نہ ھيڪڙائي جي
بڪواس ۾
پوڻ لاءِ تيار آھيان
۽ نہ ئي منھنجو ڀيائي سان
ڪو واسطو آھي.
مان صرف مان آھيان
۽ جنھن کي اھا ڳالھ
سمجھ ۾ اچي تہ ٺيڪ آھي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

توهين ۾ پلي ٻگوليو

ٻگوليو ٻگوليو خدا کي
۽ جڏهن تڪجي پئو ته
مون کي ٻڌائجو
مان خدا تعاليٰ کي ٻڌائيندس
تنهنجي ٻگولا ۾،
منهنجا دوست تڪجي پيا آهن
هاڻ هنن کي ليپي پوءِ
۽ مون کي يقين آ
خدا تعاليٰ منهنجو چيو
نه موٽائيندو.

١٠ مارچ ٩٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

هن نظم کي ڪو نظم سمجهي

تون خلا آهين
تون خلا آهين
تنهنجي اُن دعويٰ تي
مان ٺهڪ ڏيڻ ٿو چاهيان
پر تنهنجو اِيمانُ مون لاءِ
ڪيئن ممڪن آهي؟)
منهنجي وڇڙيل محبوبا
جيڪا مولا مُشڪل ڪشا جي
گهر واريءَ جي هم نام آهي
منهنجي ڇيڄ پر
وڇوڙي جي درد جي
منڍي پارائي
خدا کي پارت ڪري وئي آهي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

منهنجو خيال رکڻ لاءِ
باقي دنيا کي وسارڻ لازم آهي
مان شيزوفرينڪ آهيان
۽ ان ڳالهه جو
هي نظم سان کو خاص واسطو
مون کي نظر ڪونه پيو اچي.
پوءِ به توکي ان ڳالهه جو
اختيار نه ٿو ڏيڻي سگهجي ته
تون منهنجي وجود جو انڪار ڪرين
انگريزن جي وهم مطابق
تنهنجي ڄم جي تاريخ جو انگ
نياڳو آهي
پر ڪا ڳالهه ڪانهي
تو جنهن ديس ۾
جنم ورتو آهي
ان ديس ۾ ڪوسياڳو
آهي ئي ڪونه
توکي مون سان پيار ڪرڻو پوندو
۽ جي نه
ته "مرضي" لفظ کان سواءِ
تون جيڪو لفظ استعمال
ڪرڻ چاهين
ڪري سگهين ٿي.

۱۰ مارچ ۹۲

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

تون پريشان نہ ٿيندي ڪر

مان ويرانين جي اڻ ڪٽ
سفر ۾ آهيان
جيڪو منهنجي وجود ۾
ڄمڻ مهل
پيوند ڪيو ويو هو
تون مون لاءِ
پريشان نہ ٿيندي ڪر
مان پرواهہ جي ڏوهہ ۾
ڪڏهن بہ نہ پڪڙبو ويو آهيان

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

لاپرواهي منهنجي ساهه جي
روز جي عمل ۾
موجود رهي ٿي
جيڪا ڪڏهن ڪڏهن
مون کي بيزار ڪرڻ جي
ڪوشش ڪندي آهي نه
مان ڪنهن نه ڪنهن
خوبصورت عورت جي
ڇاتين ۾ پناهه وٺندو آهيان
۽ ان هنر جو مان
ماهر آهيان)
تون مون لاءِ
پريشان نه ٿيندي ڪر
منهنجي موت جو وارو به
ڪائنات ۾
موجود عورتن جي
موت کان پوءِ آهي

١٥ اپريل ٩٦ع - اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

سڪون

منهنجي من ۾
ڪيڏو سڪون آهي
ڪائنات منهنجي من جي
سڪون جي نديءَ جي
وهڪ جي آواز تي پنهنجو رقص
وساري ٿي ويهي

۲۹ اپريل ۹۶ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

عورت هئڻ ڪافي آهي

تون پنهنجي
هلڪڙائپ جو کهڙو
ازالو
ڪري سگهين ٿي؟
ڇا اُن لاءِ
تنهنجو عورت هئڻ
ڪافي ناهي؟

۲۸ اپريل ۹۶ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

هن بار

شاعرن
شاعري ڇڏي ڏني اهي
عورتن پيار-
۽ مون اعتبار ڪرڻ
هن بار
جهنگ سان
ويرانيءَ جي رقص جي
راند ۾
ممڪن آهي
مان هارائي ويهان

۱ مئي ۹٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مشڪل ۾ نہ پئو

مشڪل ۾ نہ پئو
گهڻو يقين نہ ڏيار
ڪنهن بہ ڳالهہ تي
يا لفظ تي
گهڻو زور نہ ڏي
ڪا ڳالهہ ڪنهن ڪي بہ
آسانيءَ سان
سمجهہ ۾ نہ ٿي اچي
تہ بيشڪ نہ اچي
تون پريشان نہ ٿي
آسمان ڪي ڪو خطرو ڪونهي
۽ ڌرتي بہ ڪانہ ڏڀندي

۱ مئي ۹۱ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ويلنٽائين ڊي

ڇا لکيو وڃي
۽ ڇا رهايو وڃي؟
لکڻ لاءِ به ڪوڙ ڳالهيون
۽ رهائڻ لاءِ به ڪوڙ ڳالهيون
(ڇڳو اکر پوري ٿا ڪيون)
اکر مقدر آهي
پوري قسمت

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

اگر آيو نہ مقدر جهڙن ڳالهيون

لکيون وينديون

۽ پوري آئي نہ قسمت ٽي

طبع آزمائي ڪئي،

(دوست تون گهڻو اڳهرو نہ ٿي

اسان سڀ حساب ڪتاب

سمجهون ٿا

گهڻي ڇاڻ رکون ٿا)

شام کان پوءِ رات ٿي

ٿيڻي آهي

صبح جي اذان جي ڪا ڳڻتي ڪانهي

زماني جي گهڻن معاملن جيان

اعتماد بہ نيلاميءَ جي واڪ تي آهي.

آدم بيزاري منهنجي فطرت جو

حصو آهي ۽ ان ڳالهہ تي

دلجاءِ ڪر تہ

ڪو زلزلو ڪونہ ايندو

(هاڻ اهڙيون ڳالهيون

ٽڪائي ٿيون وڃن)

نئون موضوع بهرحال بہ

ڇوڪري ٿي ڪانہ ٿي سگهي.

ويلنٽائين ڊي جو تحفو

مان پنهنجي بي عزتي لاءِ

تو وٽ ڪٿي آيو هيس

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

نظر جي حد

نظر جي حد
مقرر جي ٿي ۽ وڃي
ته ڇا
آيا حد مقرر سمجهي ويندي؟
منهنجي راءِ کي
گهڻو وزن ڪونهي
۽ مون وٽ رڳو
وجداني ثبوت آهي
جيڪو ڪوئي سڪي جي ٻ
برابر ڪانهي.

١٥ فيبروري ٩٢ع جاڙ شيڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مان ٿڪجي پيو آهيان

مان ٿڪجي
پيو آهيان
ٿڪجڻ کان سواءِ
مون وٽ ڪا واٽ بہ ڪانهي
ٿڪبو ٿي رهڻ
۽ زندگيءَ کي مسلسل گهلڻ
زنده رهڻ جو لازم حصو آهي.
۽ پيو اِهو بہ ٿہ
اسان نياڻ وارن مان آهيون
اسان کان نياءُ ۾
ڪير ٿو گوءِ کٽي؟

۱۵ فيبروري ۹۷ع چار شنبه

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

نقطو

دريا جي ڪناري
ملامتي صوفي
ڇا پيو سوچي؟
ڪهڙي ڏوڙ پيو پائي؟
دريا ڏيرج جي ماءُ آهي
عورت وقت جي ڪُنَ ۾
رقص ڪندي
گم ٿي وئي آهي
هوا تي اڏامندڙ پکي
پنهنجي شڪار جي
تاڙ ۾ آهي
توکي صوفي
هميشه هڪ نقطي
منجهايو آهي
تنهنجي ديس ۾
بي وسي گهٽي آهي
۽ مان ضرورت کان وڌيڪ
بي پرواهه آهيان.

١٦ فيبروري ٩٧ع سکرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

اسان کي معاف ڪيو

ڌوڙ ٿي ويا آهن
شهر وفا
تخيل ۽ نيڪ ڳالهيون
مون کي صبر ۾ رهڻ
ڏنو وڃي
جنهن ۾ سماج جوڻي
پيلو آهي
درد جي ميجتا-
جي ڪجهه لفظن ۾ ٿي
سگهي ها
ته مان لهرون ڳڻڻ جي
ذميداري
سمنڊ تي ڪڏهن به
نه رکان ها
پيار ۾ ماڻا آهن
۽ هِن عمر ۾
ڪهڙا ۽ ڪيئن
ڪنهن جا ماڻا ڪٽون؟
دل صفا
نه ٿي چوي
لڳي ٿي ٿئي.

١٦ فيبروري ٩٧ع چار شهر

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

شڪست

وقت جي راند ۾
شام هارائي وئي ته
مون ٻڌان ڏير
پنهنجي ذات جي ٽڪي لاءِ
شهر جي سڀ ڪان
وڏيڪ خوبصورت

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

چوراهي جي چونڊ ڪئي
ان ڳالهہ تي
ڪنهن کي بہ اعتراض ٿي سگهي ٿو
پر مان "چونڊ" جي مجبوريءَ ڪان
هٿ ڪڍڻ لاءِ بہ
تيار ناهيان
منهنجي زندگيءَ جا فيصلا
قسمت جي حوالي
رهيا آهن
۽ مان قسمت جي هٿان
شڪست کائي
چڪو آهيان
۽ ان ڳالهہ جي خلاف
ڪو ڳالهائڻ ٿو چاهي تہ
ان کي ائين ڪرڻ جي اجازت ڪانهي
مان پنهنجي ذاتي معاملن ۾
مداخلت پسند نہ ڪندو آهيان

١٦ فيبروري ٩٧ع ڄامشورو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڪل ذات جو ورثو

ڏک شهر تي ويو آهي
جنهن کان
اسان کي شڪايتون
هونديون
هوندي ٻه
چڻ ڪونه آهن.
اسان جيترا ڏينهن ٻه
زنده آهيون
مستيءَ ۾ رهڻ
ٿا چاهيون
جيڪو اسان جي ڪل ذات جو
ورثو آهي.

۱۵ فيبروري ۹۷ع چار شورو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

هلو هلو

”هلو هلو“
جتني رڳي توهان پاڻ ۾ هجو
”هلو هلو“
جتني رڳي توهان پاڻ کي
ٻيهر ڏسو
۽ هڪ ٻئي کي
ٻجا ڏيو.

۲۸ فيبروري ۹۷ع- مؤڙان

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

لا محال

لا محال
لا حاصل جي
حاصل لئي پوي ٿ
ان ڏينهن
تاريخ اڃا ۽
موسم سياري جي هوندي
ان ڏينهن تون
وارن کي ڦڻي ڏيئي
رهي هوندينءَ
ڪنهن جي فون جو
انتظار ڪري رهي هوندينءَ
ان ڏينهن توکي
ڌرتيءَ تي موجود
سيني دريائن جا نالا به
ياد اچي ويندا
۽ تون تصوف کي سمجهڻ جي
منزل کي ماڻي ويندين
ان ڏينهن توکان اِهو پڇڻ
ڏاڍو ڏکيو هوندو-
”پهرين چمي تو
زندگيءَ ۾
ڪنهن کي ڏني هئي؟“

۱۹ فيبروري ۹۷ع سکر

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

دريا جي خودڪشي

جهنگل جي اداسي جو افواهه
۽ عورت
خدا تعاليٰ جي
پروف جي غلطي آهي
مون کي اڄ
هڪ نظم لکڻو آهي
جنهن ۾ مون کي
سمنڊ تي ختم ٿيندڙ دريا جي
خودڪشيءَ جي راز کان
پردو کڻڻو آهي.
جيتوڻيڪ مان اڄ
مختلف خيالن جي
سٽي ڪمپوزيشن به
نه ڪري رهيو آهيان.
پر مجبوري آهي.

۳ مارچ ۹۷ع سڪرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

عورت ۽ نظم

نظم کان عورت جي
رسي وڃڻ کان پوءِ
عورت جي حق ۾
ڪجهه اظهار ڪرڻ
نظم جي مجبوري آهي.
جيڪا دراصل هڪ ڪهاڻي آهي
۽ ڪهاڻي
نظم توڙي عورت کان
مختلف ٿئي ٿي
۽ ان ڳالهه تي ڪو اختلاف ئي
ڪونهي ته
ڪهاڻي هڪ اهڙو گمنام
پيٽ آهي
جتي هر لوڪ گيت جا
پهريان ٻول
هڪ قتل سان
هڪ قبر تي
ختم ٿين ٿا.
جنهن جي اجان ڪا وصف
ايجاد ڪانه ٿي آهي.

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

هڪ ٺمڪ

منهنجو هڪ دوست
هڪ اهڙي ڇوڪري سان
عشق ۾ آهي
جيڪا ناجائز تعلق کي
پنهنجي هڪ مضمون ۾
غلط قرار ڏيئي چڪي آهي
جيڪا سٺي ڳالهه ناهي
پر ان کان سواءِ
هو ڪري به ڇا؟
دريا هن جو دوست ڪونهي
نرم وارن واري ڇوڪري
غُصي مان هن لاءِ
چيگم ڪانه چٻائي پئي.
۽ هڪ وفاقي وزير جي
سهڻي سيڪريٽري
هن جي سريت ڪانهي
ملڪ ۾
امن امان ۽ بيروزگاري جو
مسئلو به ڇون ٿا
ڇگو خاصو آهي.

٢٥ فيبرروري ٩٧ع مورڙا

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

اخبار وارا

منهنجا سڀ دوست
هن گهڙيءَ
پنهنجي پنهنجي ڪرت ۾
هوندا-
رات جا اٺ وڄي چڪا آهن
۽ تاريخ ٢٨ فيبروري آهي
(پڪ رڳي خدا کي آهي)
مان نظم جي
رسڻ تي هڪ نظم
لکڻ جي ارادي سان
پنهنجي ڪمري ۾ تنها

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ويٺو آهيان
رنل نظم کي پرچائڻ لاءِ
مناسب لفظ بہ موجود ڪونہ آهن
(شايد ان کي التي بہ چئي سگهجي ٿو)
سمنڊ جي ڇتي ڪتي کي
ٿوٻاري مارڻ واري خبر
اخبارن ۾ ڇپي آهي
پر هڪ دل ۾ سڪل دريا جي مايوسيءَ جي
خبر ڇو نہ ٿي
ڇاپي وڃي؟
سفاڪي شايد گهڻو طرفدار
ٿي پئي آهي
مان ان ڳالھ کان
ڪيئن انڪار ڪيان تہ
تون منهنجي
محبوبا نہ هئينءَ؟
مان توکي
محاورتن بہ
خواب چوڻ لاءِ تيار ناهيان.
۽ توکي
اطلاع ٿو ڏيان تہ
اخبارن وارا
فطرتن بيمان آهن.

٢٨ فيبروري ٩٧ع موزات

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

بدصورت ۽ بي ترتيب

بدصورت ۽ بي ترتيب
ڪنهن نظم جو عنوان
يا ڪنهن ڇوڪريءَ جي ڇاتي به
ٿي سگهي ٿي
ڪنهن پوڙهي ماڻهوءَ جي
مثل اک جي تصوير
۽ ڪنهن قبر جي اڌوري ڪهاڻي به
ٿي سگهي ٿي
ڪا شام به ٿي سگهي ٿي
تون يا مان به ٿي سگهون ٿا
ان ۾ ڪهڙو ڪمال آهي؟
موجوده زماني ۾
ماپ طور جي جدول گهٽي پراڻي آهي
۽ پاڻ لاءِ
ڦودنا به هميشه ڦربل هوندا
۽ وٽ به هميشه
ڪوتا رهندا.

۲۸ فيبروري ۹۷ع موڙات

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ماٺ

توکي ماٺ ڇو لڳي آهي؟
اوچتي جي عشق جي ڇرڪ جهڙو
ڇو ٿي ويو آهين؟
تنهنجي هٿن مان
کهڙي ويل چانڊوڪي ڇڏائي وئي آهي؟
حيرت جي اک
کهڙي ڏنگي يار جي گليل سان
زخمي ٿي آهي؟
آر ۽ پار ايڏي لئه ۾ ڇو اچي ويا آهن؟
صبح ايرڻ جي انڪار جي خبر
جهنگ جي باهه کي ڪيئن پئي آهي؟
اڌمي جهڙي تنهنجي اڌ حياتي
چالاڪ هڏڪي ٿي پئي آهي؟
توتي وقت ٿهڪ ڏيئي پيو؟
ڪا ننول ڪري پيو؟
ڪُجھ، ڪجھ نه ڪُجھ
ايڏي ماٺ ڇو ٿي وئي آهي؟

۱ مارچ ۹۷ع موڙان

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

پرين جي ياد

هر موسم جي
جدا شاعري ٿئي ٿي
جدا لفظ
۽ لهجا ٿين ٿا
هوا کي
پنهنجو روپ آهي
۽ اُن جي پوکي
هميشہ پنهنجي لاپ ۾
پرين جي ياد سان گڏ
گهلي ٿي.
شهر ۽ ڳوٺ ۾ به
سيڪجھ
موسم جي
مرهون منت آهي
ڪائنات جي
تصوير جو
هر رنگ
هڪ نئين موسم آهي.
پر پرين جي ياد
جامد آهي.

١١ مارچ ٩٧ع موڙات

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

الوداعيٰ ٿي مسافر

مان الوديٰ ٿي سفر جو
مسافر
مون کان ڇا ٿا پڇو تہ
ڪهڙي ديس وڃڻو آهي؟
۽ ڇا ڪرڻو آهي؟
الوداعي ٿي مسافر جو
ڪو ديس ڪونهي
ايتري ڳالهہ
توهان کي ڇو
سمجهہ ۾ نہ ٿي اچي؟

۲۸ فيبروري ۹۷ع موڙان

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڏک ٿيندو

ائين جيئن مونکي
ڳوٺ جو
ڪو فرد
ڪنهن بہ سبب بنان
ياد ناهي
ڇا ائين ڳوٺ وارن کي
مان بہ وسري ويو آهيان؟
جي ائين آهي تہ
ڏاڍو ڏک ٿيندو.

١ مارچ ٩٧ع موڙات

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڏونگر ڏورڻ

تون مسافر
ساهيءَ جي بهاني
گهڻو وبهي
وبو آهين
اتي ڏونگر ڏور
اجايا توڙي سجايا
پنهنجا توڙي پرايا.

١ مارچ ٩٧ع موڙان

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ٻوٽ جي شام

ٻوٽ ۾ شام لهي رهي آهي
مان پنهنجي پيڻ جي پراڻي گهر جي
اڳر ۾ ڪرسيءَ تي ويٺو آهيان
۽ لهندڙ شام جي افق جي لالاڻ کي
ڏسان پيو
منهنجو بلڪل سامهون
هڪ گهر آهي
جيڪا دراصل شام جي ڳاڙهي گولي کي
لڪايون بيٺو آهي.

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

هن گهر جي مون کي
کا سڃاڻپ ڪانهي
هي گهر منهنجي غير موجود عرصي ۾
جوڙايو ويو آهي.
منهنجي دل يا خواب جو
هن گهر سان ڪو تعلق ناهي
ان ڪري شايد
مان چپ چاپ ويٺو
پير پيو لوڏيان
۽ هڪ سگريٽ دکائي
سوچيان پيو:
”عمر کي ڪا بقا ڪانهي“
”هر شي هڪ خاص عرصي تائين آهي“
”ڳوٺ بدلجي ويو آهي.“
”مان پوڙهو ٿي ويو آهيان.“
”وڇوڙو ايذاءُ آهي
۽ اهو طئہ ناهي
تہ وڇوڙو روح آهي يا مادو؟“
مان هن لمحي
مڪمل طور ۽ بلڪل آزاد آهيان.

١ مارچ ٩٧ع موراڻ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

صفا ٿوڪ بيوقوف

منهنجا ڪجھ واقفڪار
صفا ٿوڪ بيوقوف آهن
اصل فارغ آهن
عشق ڪان سواءِ
ٻيو ڪم ڪونہ اٿن
نام نهاد
۽ عشق بہ انقلاب سان
خدايا
لڄي بہ نہ ٿا ٿين

۱ مارچ ۹۷ع موڙاٽ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

نئين صنف

مان ناچ جي
نئين صنف ايجاد
ڪيان ٿو
(۽ تنهنجي اها ڪهاڻي
ٻڌڻ جي موڊ ۾ ناهيان تہ
هڪ مسافر
تنهنجي سفر ۾
موجود ٿي ناهي
پوءِ بہ ڪهاڻيءَ ۾ لاڳيتو موجود آهي)
ناچ جي هي
نئين صنف جيڪا بہ
ڇوڪري سگهندي
خواب جيان پنهنجو پاڻ ۾
اٿجي ويندي.
۽ پاڻ کي هميشہ لاءِ
حاصل ٿي پوندي.

۱ مارچ ۹۷ع موڙان

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

وڏي عورت

توکي صدائين
وڏي عورت ٿيڻ جي
خواهش رهي-
جيئن ٽيليويزن
ڊرامن ۾ بيگمات اچن ٿيون
(انهن مان ڪا به هڪ
توکي سائره
به هڪ مثال سمجهي ٿو
۽ عاصمه جهانگير ته
واقعيءَ ۾ تولاءِ
وڏي عورت آهي

توتي،
(مان سوچيان ٿو
افسوس ته ڪجي
پر ڪيترو ڪجي؟
مقدار جي خبر
نه پئجي رهي آهي

۲ مارچ ۹۷ع موڙات

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

تاريخ جي غلطي

مان هڪ عام ماڻهو آهيان
مان غلطيءَ سان
يا ها سيڪار
تاريخ ڪي بدلائيندڙ غلطيءَ جي
نشاني ٿي
بيهاريو ويو آهيان
مون کي ماريو ويندو
پر ان کان اڳ
مان تنهنجا ڳل چمڻ جي
خواهش ڪي
ٻه ڳاڙهيون پارائڻ جي
تمنا رکان ٿو
ڪنهن صحرا ۾
چوڏهين چانڊوڪيءَ رات جو
نچڻ به چاهيان ٿو
هڪ ڪوڪ ڪرڻ لاءِ به
دل ۾ خيال آهي
جيڪا آزاد فضا ۾
ٻڌيءَ جيان لڳي
۽ آزاد فضا جي سيني مان
رت ٽيپو ٽيپو ٿي ٽمي
مان عام ماڻهو
اجايو نه ٿو مرڻ گهران

۲ مارچ ۹۷ع موڙات

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

انڊر گروپ جو مطالبو

اسان مان هر ڪو هارائي ويو آهي
پر آڻ نہ ٿا مڃون
۽ آڻ مڃڻ جي ارادي ڪان ئي
انڪاري آهيون
۽ ان ڪي اسان "انا" ٿا ڪوٺيون
کهڙن پڪشوئن تي اِهو
الزام آهي تہ انهن انا کي
مارائي ڇڏيو آهي؟
انهن جي خلاف عدالت لڳائي وڃي
۽ گلوبو لائيزيشن جي نئين تقاضائن
مطابق اسان کي
ان جي مڪمل ڄاڻ بہ ڏني وڃي
اسين قطعي غير سياسي آهيون
۽ اسان جي
مطالبي تي غور نہ ڪرڻ جي بدلي ۾
اسان خدا تعاليٰ وٽ دانهين بہ
تي سگهيون ٿا تہ اسان کي
انصاف ڏياريو وڃي.

۱۲ مارچ ۹۷ع سڪرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

مس "عنبرين" لاءِ

سمجهه ڪٽي
تون ڇوڪري ناهين
۽ مردن سان
گڏ هلي سگهين ٿي
۽ ايئن هڪ ڏينهن
پاڻ کي هلڻ به ڏي
ڪنهن به طرف ۽
ڇا ٿيندو؟
تجربو بهرحال به
نئون هوندو.

۲ مارچ ۹۷ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

خدا جي حضور ۾

جڏهن پڇاڻو ٿيندو
عرض ڪرڻ جو حق
يقينن اسان کي به هوندو
اسان عرض ڪنداسين
”يا رب اسان جو
پيدا ٿيڻ ڇا ضروري هيو؟
اسان کي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

اسان جي مرضيءَ بنان
پيدا ڪرڻ جو اختيار
توهان کي هيو
پر اسان جو ڏوهه
ڪهڙو هيو؟
ان گهڙيءَ تہ اسان
معصوم بہ هئاسين
۽ رحم جي قابل يقينن هئاسين
پوءِ بہ اسان کي پيدا ڪيو ويو
تہ هاڻ اسان کان
پڇاڻو ٿيا جو؟
۽ ان ثابتيءَ لاءِ اسان جو
پيش ڪيا وڃون تہ
اسان نيڪ هئاسين يا بد؟
يا رب اسان توهان جي اختيار جو
سزا ڀوڳي چڪا آهيون
اسان کي ان جو اجورو ڏيو."

۴ مارچ ۹۷ع سڪرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ارب پتيءَ جي سهڻي ڌيءَ

ارب پتيءَ پيءَ جي
سهڻي ڌيءَ جي
سونهن ۾
پيءَ جي پئسن به وڌي
چمڪ آندي آهي.
هن جي هوڏ ۽ لوڏ تي
اسٽاڪ ايڪسچينج ۾
واڌي گهاٽي ٿئي ٿي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

وڏي پوليس آفيسر جو پٽ
مٿس کان اُترو وڌيڪ مغرور آهي
پر هي خبر نه آهي
اندروني معاملن جي سيڪريٽريءَ جو پٽ
ايترو آهي
۽ پنهنجي ماءُ کي ڪوڙ ٿو وڃي
شهر ۾ اڄ
مجموعي طور
موضع جو رجحان اربيتي آهي
۽ نيلاميءَ ۾
وڏي وزير جي پٽ جو واڪ
پين سيني کان
وڏو هوندو.

٥ مارچ ٩٧ع سکرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

نظم

نظم اسان جي بدن تي
ٽڏڙا پٺي ڪيرائي
اڄ اسان
ڏاڍا رحمدل ٿي
پيا آهيون
اڄ اسان تي
نزاڪت نزول ٿي آهي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

پيار لئي وڃڻ
جهڙي ڪيفيت آهي
چرئي لڳڻ جو گمان آهي
بي سبب جهڙي خاموشي
اوچتي ئي الاءِ ڪٿان
اسان تي
ڇانئجي وئي آهي.
اڄ اسان کي
روح سوڙو
آسمان تي اڏايو وڃي
يا وڍي
ٽڪرا ٽڪرا ڪيو وڃي
اڄ اسان سهڻي ڇوڪريءَ جي
ڇپن تي
ڪنهن عاشق جيان
مست آهيون

۵ مارچ ۹۷ سڪرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڪوهه طور

اڄ دوست
تون اڄ نه توکي به
ڪوهه طور جو سير
ڪرايان
اڄ تون به انڌو ٿي
۽ پوءِ
به نه پارنهن ٿيون

۳ مارچ ۸۷ع سکرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

حصا

زندگيءَ جا حصا آهن
ڪجهه حصا
غير ضروري ۽ غير معروف آهن
۽ ڪجهه حصا
سڪون جي ڪير جي ندين ۾
ونجهه سان
پيار جون
ٻيڙيون پيون هلن
۽ ڪجهه حصن جي باري ۾
اڃان خبر نه پئي آهي ته
انهن حصن جو
احساس ڇا آهي
يا ڇا ٿي سگهي ٿو؟
ڪٿي اسان لاءِ موجود آهن
يا اڻ واقف ماڻهوءَ جيان
مري ويا آهن.

۲ مارچ ۹۷ع مرزان

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

شهر وڪرو ڪيو ويو آهي

باطني خواب جي شام جهڙي
اڪ جي خمار تي
شهر ڪي
وڪرو ڪيو ويو آهي.
هاڻ جڏهن شهر ڪي
تنهنجي اصلي جاءِ ڪان
نوان خريدار

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

معاملو ابتدا کان ئي
عڪس آهي
شهر کي رونق کان بہ
منع ڪيو وڃي
اهو انڪشاف اڄ تائين
ڪُو بہ صحافي
نہ ڪري سگهيو آهي تہ
هن جي قسمت بہ
خبر ڳولڻ ني چو لکيو ويو آهي؟
درد منهنجو هميشہ
سٺو موضع رهيو آهي
پر هاڻ درد ني ڳالهائڻ لاءِ
مون وٽ لفظ نہ رهيا آهن
مان شايد درد جي ايذاءَ بہ
مرڻ وارو آهيان

٥ مارچ ٩٧ سکر

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

دريا جي ڪناري

دريا جي ڪناري
مون ڪي
ساڻ نہ وٺي
وڃڻ وارو
تنهنجو فيصلو
مناسب نہ هيو
مان اُن ڏينهن
سڄو ڏينهن
بور رهيس
۽ چڙيل بہ
۽ شام جو
تو مون ڪي
پرچايو بہ ڪونہ.

١٦ فيبروري ٩٧ع سڪرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ڏسڻ جي ڪا حد مقرر ڪانهي

وقت اسان جي چوواٽي تي
لنڊيءَ بلا جيان وينو آهي
مان ڪنهن به قاتل جي ڳولا ۾ ناهيان
اميد جي موت تي
مون کي لڳي ٿو
فطرت کي به گهڻو افسوس ٿيو آهي.

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

آسمان جي چيچ ۾ سمنڊ جي منڊيءَ جي ملهه
منهنجي شاعري آهي
جنهن جي موضوع تون آهين.
"شيخ اياز" خدا کان ڪجهه سٽيون
دعائون به گهربون آهن پر مان
نئين دعا گهرڻ ٿو چاهيان
جنهن لاءِ مون کي پڪ ناهي ته
لفظ پنهنجو توازن برقرار رکي سگهندا
(نتيجي ۾ بدصورت ۽ بي ترتيب
نظم به جڙي سگهن ٿا-
جيڪي وجايل سکون جي لاءِ
ڪابه مدد ڪري نه سگهندا
مان هن جنم ۾ تنهنجي
عبادت ڪونه ڪندس
البته مون سان عشق ڪرڻ جي
خواهش رکندڙ ڇوڪريءَ لاءِ
گذارش آهي ته منهنجا نظم نه پڙهي.

۲ مارچ ۹۷ع موڙات

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

برقي توانائي

صبح پٽائي ننڊ مان پاڻ نه اٿيو
تمر فقير
هن کي ننڊ مان جاڳايو ته
پٽائي چيو:
”اوَس مرڻ وارن جو
موت ڪيئن ملتوي ڪرايو وڃي؟
ويهين صدي
ختم ٿيڻ واري آهي
۽ جيڪا به ڇوڪري
ٻارن کي
برقي توانائي جي باري ۾
ڪجھ ٻڌائڻ ٿي چاهي
ان کي ائين ڪرڻ کان
منع ڪيو وڃي
۽ توهر گهر گهر پوکيا وڃن،“
تمر فقير کي
اها ڳالھ سمجھ ۾ نه آئي
مون کي پڪ آهي.

۲۸ فيبروري ۹۷ع موڙ ب

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

۽ ان جي سرا خود پوکي
اهڙي خواهش جو
اظهار ڪيان لو
جنهن ۾ سمنڊ جي لهرن کي
ناچو ليٽو پوندو
(تون پنهنجي ياد کي
اڄ منهنجي گود ۾
رهڻ ڏي
مان تنهنجي ننڊي پيڻ کان
گهڻو رحم دل آهيان.)

۱۵ فيبروري ۹۷ع جام شورو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

زمانو ڇا ٿو چوي

وڃائجي وڃڻ لاءِ
رڳي دل هئي
سا وڃائجي وئي آهي
هاڻ اسان
”چوڻين“ ۽ ”پهاڪن“ تي
غور ڪنداسين
اسان جي گهرج مطابق
اسان جي معاوضي جو
بندوبست ڪيو وڃي
اسان کي گُهربل مقدار ۾
صلاح مشورو ڏنو وڃي
۽ جي ممڪن هجي ته
اسان کان وڇڙي وڃڻ وارن کي
معيار به ڏني وڃي
۽ انهن کي چيو وڃي:
”وڇڙڻ لاءِ
زماني ۾ پيا
ڪتنا ڀلا ٿورا هئا؟“

٢٦ فيبروري ٩٧ع چار شورو

مختصر زندگي

منهنجي مختصر زندگي
گهٽي مختصر هوندي بہ
منهنجي گهرج مطابق
مختصر نہ رهي سگهي
منهنجي زندگيءَ جي
بيزاريءَ جي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

شام ٿي رهي آهي
هوا ۾ صحرائن جي
ڏوڙ سان
جيڪي صدائون اڀرن پيون
ان مان هڪ صدا
نيلام ٿي وڃڻ ٿي چاهي.
اڄهو ٿو گهگهه اونداهيءَ جون
چاڙهون اڀرن
اڄهو ٿي جهنگ جي ويرانيءَ مان
منهنجي تنهائيءَ جي
ناد اڀري
جنگ وڏي لڳڻي آهي
پر توکي ان ڳالهه جو پتو آهي؟
تہ مون لاءِ هار يا جيت
بي معنيٰ لفظ آهن.

۲۴ فيبروري ۹۷ع مورڙاٽ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

گمنام ٻيٽ

تون ڪنهن
گمنام ٻيٽ جو
ذڪر گهڻو ڪانہ
ٻڌي رهي آهين؟
ائين ڪانہ ٿي
محسوس ڪرين تہ
گمنام ٻيٽ
تنهنجي روز جي
زندگيءَ جي ڳالهين جو
حصو ٿي ويو آهي؟
جي ائين آهي تہ
غلط ٿيو
گهڻو غلط ٿيو
پوري يا اڻ پوري نظم سان بہ
جڏهن ائين ٿيندو آهي
تڏهن هڪ اک
۽ هڪ ٽبر جي وچ ۾
ڏار پئجي ويندا آهن.

۱۹ فيبروري ۹۷ع مرڙات

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

لفظن جي ڊيگهه ويڪر

تون مان يا ڪي به "ءِ پيا"
ان لاءِ خلقيا ويا آهيون ته
خدا جي
عبادت ڪيون
جيڪو ڪو خاص انصاف ڪونهي
هن صديءَ جي
تاريخ ۾ هڪ شخص هٽلر به هيو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ان جي محبوبا
ايوابرائون به هئي
گيليءَ خودڪشي ڪئي هئي
۽ اُن عورت
جنهن جو نالو ياد ڪونهي
پر ڇئي سگهجي ٿو ته
ذهين هوندي-
هٽلر جي سيڪريٽري هئي
هٽلر پنهنجي پيءُ جو
جائز يا ناجائز اولاد هيو
ان جو صديءَ تي
ڪهڙو فرق ٿو پوي؟
مان نظمن جي ڏيگهه يا ويڪر کان
صرف اينترو واقف آهيان ته
ان سان خدا کي
ماپي نه ٿو سگهجي.

۲۰ فيبروري ۹۷ع موڙات

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

انسان ۽ فطرت

انسان
پنهنجي ذات
توڙي اجتماع لاءِ
فطرت جي سونهن سان
انتها جي زيادتي
ڪندو آهي.
ان ڪري گذارش
اها آهي ته
اَنسان اهڙي ڇڙواڳي
ڇڏي ڏي
۽ فطرت ڪي جوابي حملي لاءِ
اڪسائڻ وارن لاءِ
قانون ۾
موت جي سزا جو بل
پاس ڪيو وڃي
۽ مون ڪي جج
مقرر ڪيو وڃي.

٢ مارچ ٩٧ع سکرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

هنگلاج جو مسافر

هنگلاج مان هليل مسافر
ڪٿي پهتو آهي؟
۽ ڇا خبر آٿي رهيو آهي؟
محفل ۾ ويٺلن مان
ڪنهن کي ڪا سڌ آهي؟
هنگلاج مان هليل مسافر

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

کھڙي عمر جو اهي؟
ڪتان جو آهي اصل؟
(اگ ۾ ڪير هيو؟)
۽ نياپي جي لاءِ اُن جي
چونڊ ڇو ڪئي وئي آهي؟
۽ ڇا محفل ۾ ڪنهن کي
اِهو به خيال آهي ته
مُسافر منهنجي جيئري اُهو پيغام
مون تائين پهچائڻ ۾ ڪامياب
ويندو يا نه؟
مون کي گهري ننڊ اچي پئي
۽ مون کي اِها ڄاڻ ڪانهي ته
اِها ننڊ عارضي آهي يا دائمي

٣ مارچ ٩٧ع سڪرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

تو زندگيءَ ۾ ڏنو ئي ڇا آهي

تو زندگيءَ ۾ ڏنو ئي ڇا آهي؟
ميٽائين رنگ جي
پٿريلي علائقي ۾ ڄائي آهين
ميٽائين رنگ جي گهر ۾ رهين ٿي
۽ ميٽائين رنگ جا ٻار پڙهائين ٿي
توکي جديد جدول جي
ڪا ڄاڻ ڪانهي
۽ مارئي هاسٽل اڳيان
ڪاڇا وڪڻڻ وارو به اگر چاهي ته
تنهنجي خوابن جي
تعبير به ٻڌائي سگهي ٿو
تون منهنجي محبوبا نه هجين ها
ته پاڻ کي "خلا" سمجهڻ واري
تنهنجي خيال تي
مان ٿهڪ به نه ڏيان هان.

۴ مارچ ۹۷ع مسقط

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

آدم بيزاري

بيزاري
اڄوڪي دور ۾
پيغمبري قدم اٿوَ
آدم کي
آدم بہ مڃو
۽ ان کان
الڳ ٿلڳ بہ رهو.

۴ مارچ ۹۷ع سڪرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

خيرات

درد جي ڪو خيرات ۾
ڪونہ ٿو وٺي
رڳ رڳ ۾
ٿر جھڙو صحرا پوکجي ويو آھي
ڪو انتظار ڪونھي
جنھن کي ڪنھن نظم جي
عنوان طور رکان
چپ اندر ۾ خنجر جيان
پئي آھي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

دريا جي ڪناري ڪي
هميشه بي صبري آهي.
منهنجو دوست منير
گهران آيو آهي
۽ ڪمپيوٽر تي ڪو مضمون پيو پڙهي
هميشه جيان
اڄوڪو ڏينهن به گذري ويو آهي
تنهنجي واپسي جو ڏينهن
ويجهو ايندو پيو وڃي
پر ڇا سن 2005ع تائين
توکي لڳي نه ٿو ته
پاڻ گهٽو پوڙها ٿي وينداسين
۽ اهو به ممڪن آهي ته
اسان ٻنهي مان ڪو
ڪنهن حادثي يا بيماريءَ ۾
مري وڃي
يا وڇوڙي جو اڄوڪو ڏينهن
آخري ٿي پوي
نه پوءِ؟

۴ مارچ ۹۷ع سڪرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

شديد خواهش

راند ۾
هارائڻ ڪانسواءِ
مون کي
ڪجهه نہ تو اچي
ڪٿڻ مون سکيو ئي ناهي
ڪوٽ تي
منير شاهہ ڪا نئين ڳالهہ
ٻڌائي رهيو آهي
پر مان هڪ لفظ بہ
ڪونہ پيو ٻڌان
۽ عين ان وقت مون کي
اچي ڏپ ورايو آهي
تہ ڪٿي ڳوٺائي ڇوڪريءَ کي
مون سان
عشق تہ نہ ٿي ويو آهي؟

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

گونگي رهڻ کي
ڪا آسماني معنيٰ ڪانهي
۽ هن وقت منهنجي شديد خواهش آهي
تہ ڪنهن فائيو اسٽار هوٽل ۾ وينو
سهڻيون عورتون ڏسان
۽ آئيس ڪريم ڪائيندي
ڪنهن چاڪليٽي ڇوڪريءَ سان گڏ
ٺهڪ ڏيان
غير سنجيده ڳالهيون ڪيان
ڪنهن مائيءَ جي اپريل چاتيءَ تي
ڳالهايان ۽ ڳوٺ کي
بلڪل وساري ڇڏيان
۽ سمجهان تہ اتي سڀ خوش آهن

۴ مارچ ۹۷ع سکرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

عورت

”عورت ڇا آهي؟“
دوست پڇي ٿو
ڪائنات سڄي تنهنجي
پاڪر ۾ آهي
۽ چوڏيل جي جهوٽن ۾ آهي
تنهنجي دل
جي هن ڪي توسان پيار آهي
۽ جي ايئن ناهي ته
ساڳي پاڪر بوٽ پالشي ٻارن تي لڪيل
ڪنهن شاعر جو
رحم پريو ڪو شعر آهي
جنهن کان بهتر
ماسٽربيشن آهي.

١١ نومبر ٩٦ع. اسلام آباد

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

وزنائتي

تنهنجي وفا جي ڳالهہ
گهٽي وزنائتي ڪانہ پئي لڳي
تنهنجي تصوفي معرفت بہ
ڪمزور پيو لڳي
۽ اِهو درست آهي تہ هر دريا جي،
آخري سرحد سمنڊ آهي
پر پوءِ بہ توتي عورت هئڻ ناتي
اعتبار ڪرڻ ممڪن ناهي
۽ اِها سڏ مون ڪي آهي تہ
هر محبوبا پنهنجي بيوفائي ڪي
مجبوريءَ جو نان ڏيندي آهي
۽ اِها خبر تولاءِ
صرف باعث افسوس ٿي ٿي سگهي ٿي
تہ ڪو شاعر
پنهنجي مقرر وقت تي
غروب ٿيندڙ شام کان اڳ
پنهنجو اڌورو نظم
پورو نہ ڪري سگهيو.

١٣ مارچ ٩٧ع چار شورو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

سڀ نظم ٿي تا پون

مان جذهن بہ
اُداس ٿيان ٿو
اِها خبر توکي بہ
پوي ٿي
پر ممڪنات جي
آخري چيڙي تي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

منهنجي خواهش
پنهنجي وچ ۾ ٽڪر ٽيل
وڇوڙي جي
مجبورين کان
هارائي ٿي وڃي
۽ مان شڪست قبول ڪري
پوري آسمان ۽ هڪ آئيني کي
نيڻن تي رکان ٿو
۽ اِهو عمل
منهَنجي آڱرين ۾
اهڙو احساس ٿو پيري
جو جڏهن مان
سفيد ڪاغذ تي
لڪيرون ڪڍان ٿو
سڀ نظم ٿي ٿا پون.

۲ فيبروري ۹۷ع، ڄامشورو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

زندگي ايذاءُ ڏيندڙ آهي

زندگي گھٽي مشڪل
۽ ايذاءُ ڏيندڙ آهي
پرھ ڦٽي
ٻيڙيءَ جي چڙھي
ايئرھوسٽس جي بدن جو ڇهاءُ
نيرو آسمان
سانجھي
ڇوڪريءَ جو نخرو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

منهنجي ڪمري ۾ رکيل
مئي جي بوتل
۽ سارو جهان
ڪوئي لٽا وٺڻ
بيزاري وڌندي
پٺي وڃي
۽ ان کي قابوءَ ۾ رکڻ لاءِ
ڏاڍي عذاب مان
گذران پيو
زندگي گهڻي بدصورت آهي
۽ توکي
ضد چڙهي موٽي اچڻ جو
خيال به ڪونه ٿو اچي

۴ مارچ ۹۷ع سڪرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

آدم

آدم هميشه کان
بدبودار
۽ ڪريہ جھڙو رهيو آهي
خدا آدم کي
ساڳيو
۽ ڇڪو سوچڻ جي
توفيق ڏئي.

٢ مارچ ٩٧ع سڪرنڊ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

عشق جي معنيٰ

عشق جي معنيٰ
پڇين ٿو پاڳل؟
عشق قلندر
عشق سمنڊ جي لهر جي صبح
عشق ذرڙيءَ جي آخري منزل
ڇوڪريءَ جي ڇاتيءَ جو ڇلڪو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

عشق ٻڍڙيءَ جي ٽرٻل پيڙي
عشق رباب
عشق ڪنوار جو حجاب
عشق گناهہ جو آخري لمحو
عشق ڪارنهن ۾ ماربل وينگس
عشق خاموش شهر جي
قتل ٿيڻ کان اڳ جي صدا
عشق ڪربلائي ماتم
عشق ضد جو فرمان
عشق وسري ويل اذان
عشق ڇوڪريءَ جو اگهاڙو بدن
عشق شطرنجي بازي
(جنهن ۾ اهو طئہ ٿيٽو آهي تہ
ناچڻيءَ کي ڪيترو عرصو
اڃان نچڻو آهي
۽ ڪنهن جي دل ۾ خنجر پوڪڻو آهي؟)
عشق قرآن
عشق رحل
عشق يتائي
عشق روحل
عشق سچل
عشق الست بربڪرم
عشق قالو بلا قلب سين

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

عشق پرين جو ناڻو
عشق محبوبا جي پهرين چمي
عشق وڇوڙو
عشق خدا
عشق ازل
عشق ولمر يولد
عشق انڪار
عشق ابد
عشق تراب
عشق ڪيچ ۾ ويٺل ڪال گرل
عشق پراڻو قتل پٽڻ
عشق اسان جي ذات
عشق اسان جي مستي
عشق اسان جو موت
(ءِ افسوس
تون اسان جي قبر تي اچي
قل پڙهي
روئي پوندين)

٦ مارچ ٩٧ع ڄامشورو

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

تون مون کي وساري نہ ٿي سگهين!

توکي بہ پتو آهي
تون مون کي وساري نہ ٿي سگهين
توکي بہ پتو آهي
مون کان سواءِ توکي هاڻ ڪائي شام
مڪمل نہ لڳندي
خدا جي وجود جي مڃتا
اڃان پوري نہ ٿي آهي
تاريخ جي ڳم ٿيل حوالي جهڙا شعر
اڃان شاعرن کي
لکڻا آهن
اڃان درد جي نبيءَ جي گهرج
هن ڌرتيءَ کي آهي
هيرامنڊيءَ جي هوٽلن جي بيرن کي
چرس جام ٿو ملي
اوجاڳيل نيڻن لاءِ خواب عام ٿو ملي
جنهن ۾ هڪ ندي
چناب بہ آهي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

جيڪا سمنڊ ۾ ٿي پهچڻ ڪان پهرين
اوچتي جي حادثي ۾ مري وئي آهي
توکي ڏاڍو
اداس ڪري وئي آهي
تون هاڻ سچي حياتي
منهنجي نانءُ جون منڊيون پائيندينءَ ۽ دعائن ۾
خدا کان مون کي گهرندينءَ
پر ائين ڪڏهن به ڪونه ٿيندو
تون ڪائي دعا ميجرائي نه ٿي سگهين
تون مون کي وساري نه ٿي سگهين.

٦ جنوري ٩٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

هڪ بي اعتبار ڇوڪريءَ لاءِ

مان جنهن قبيلي جو آهيان
ان قبيلي ۾ اجان واعدي خلافيءَ لاءِ
ڪو لفظ
ايجاد نہ ٿيو آهي!
نہ ئي منهنجي قبيلي جا ماڻهو
ڪڏهن بي اعتبار ٿيا هوندا
جڏهن ڳالهہ وفا جي ٿي هوندي!!
افسوس تنهنجي بي اعتباري.....
توکي خواب ڏاڍو سستو ۾ مليو!
جنهنجي ساپيان

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

اڄ بہ توتي آشڪار ڪاٿي
اڄ بہ توکي پتو ناهي
اجنبي ديس ۾
جي ڪوئي تو مون کي ياد ڏياري
منهنجو ننڍپڻ ۾ ڪجهہ ڳالهيون
تہ يادون منهنجي من ۾ اڄ بہ
درد جو هڪ نئون صبح ٿيون اڀارين!
تنهنجي نانءُ جا اکر احترام سان ٿا
اُچارين!
پر تو ڪڏهن ڪونہ سمجهيو
درد جي هن ڪهاڻيءَ جو عنوان
درياءَ بہ ٿي پئي سگهيو؟
منهنجي منزل ۾ تنهنجو
ڪو خواب ٿي پئي سگهيو؟
پر هاڻ دوست ٿا توکين
ٿهڪ ڏيئي تنهنجي ذکر بنا
ڦٽ ٿا اکيڙين!
جن جي سڃاڻپ جون
ڪي نشانيون بہ نہ رهيون!
۽ ڪير تنهنجي دروازي تي اچي
دستڪ ڏي؟
ڪير توکي هن پار ڪان ٻيهي سڏي؟
هڪ وار پراڻو ٿي وڃڻ وارو
ڪيئن ٻيهر نئون ٿي پوي؟!

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

۽ تنهنجي ديس ۾ نه مون لاءِ
ڪوڙيون افواهون به وڏيون
پتو ناهي مون ڪان
ڪهڙو پاپ ٿيو آهي؟
۽ جي ٿو ڏسان اپ ڪان بيهي
ڪيولين جيڏا ماڻهو
بي ضرر بي ڏوهي!!
ڪيئن چاڻي سگهندا
ڪو اجنبي ڪو مسافر
ڪيئن ٿو چنڊ کي ڏسي؟
ڪيئن ٿو تنهنجي اکين جي
پنهنجي تخيل ۾ تشريح ڪري؟
اکيون جن ۾
تون ڪو اوسيئڙو نه پوکي سگهئين!
۽ زماني جي ٻوليءَ ۾ منهنجي ناڪامي ٿئين!
۽ مان ناڪام جاني
پر توکان اڳ مون ڪڏهن
زندگيءَ ۾
هارايو نه هو!
توکي تنهنجي فتح مبارڪ
پر تنهنجو به نه هم اوست جهڙو چهرو
انڪار جي ذهن ۾ گم ٿي ويو
مون کي به نه پتو پيو
تو وٽ به سچاڻپ لاءِ

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

کو آئينو نہ هوا!!

عرصو وچ ۾ وڏو گذري ويو آهي
نہ معتبري يا نا معتبري جي کا معنيٰ
رهي.
زماني جو پتو مونکي اڳ بہ ڏاڍو هيو
بي خبريءَ جي مون کي خبر هئي گهٽي
منڊين وانگر
اجنبي شهرن جا رستا رهيا!
رنگ برنگي ڳانيون بہ مون پاتيون
گهٽيون
ناچ ۾ بہ حيرت جي کا حد مقرر
نہ ٿي آهي اجان.
۽ پنهنجي ئي ذات جي اوٽ مان
زماني جون لقائون پيو ڏسان!
توکي تہ رڳو آئن اسٽائين جون
اکيون وٽنديون هيون
پر منهنجي هٿن تي پيو ٿهکي
وقت
اُپاريل پاٽيءَ جيان!!
شايد عالم برزخ جي صدا سان
کوئي انصاف ٿئي
شايد "سچيڏنو" وري نئون ناچ نچي
کنهن کامل يقين ماٺهوءَ کي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

ايڏو نہ يقين هوندو
ڪڏهن نہ سورج
وري رتو ڇاڻ ٿيندو
۽ زندگيءَ جي ڳالهين جي معنيٰ
رڳي تنهنجي ڳالهہ ناهي
سڄو جهان ڌوڪي تي ويو آهي
ڪنهن تي بہ اعتماد نہ رهيو!
سڀ ڪوڙ تي ويو آهي!!
هي گجر جهڙي ڇوڪري ڪٿي تون
ڏس!
پتو ناهي ڇا ثابت ڪرڻ چاهي!
۽ ڇڳيءَ طرح ٿي ڇاٽي
لاتعلقيءَ ڪانسواءِ
ڪنهن بہ ڳالهہ سان منهنجو
ڪو تعلق ناهي!!
پوءِ بہ پنهنجي پر ۾
ائين ٿي ٿي پڇي:
”برف باري سان گڏ
هميشہ توکي ڪو ياد ٿو اچي!
ڪير ٿو توکي اداس ڪري؟“
۽ مان جنهن قبيلي جو آهيان.
ڪوڙ تنهن ۾
ڏاڍو برو ٿو سمجهيو وڃي!
۽ هوءَ برف جي اڇي اجري چادر تي

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

راڻيونس سان
وڏن اکرن ۾
تنهنجو نانءُ لئي لکيي
مون ڏي لئي ڏسي
ڪجهه ڳولڻ لئي لڳي
پر دفن لئيل شهر
هن جي نيڻن ۾ ڪيئن اڀري اچي....؟!!
اجايو پاڻ تي پئي
سختي ڪري!!
اجايو پئي مونکي ڏيک ڏئي
هن کي بہ توسان مون جيان پيار آهي
جنهن جي خبر هاڻي جاني
شايد خدا کي بہ ناهي!!

١٢ فيبروري ٩٦ع

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

موڙاڪ جي ڳمن جي ڇانوَ ڪان وڇڙيل، ستار رند جو روح شاعريءَ جو شڪار ٿيل آهي يا شاعري هن جي گهري نگاهه جي زد ۾ آيل محبت جو ناراض جزيرو آهي؟ اهاڳالهه سمجهڻ لاءِ سندس نثري نظمن کي گهڻيءَ سنجيدگيءَ سان پڙهڻ جي ضرورت آهي.

ستار رند جي تلخ لهجي ۾ به هڪ انوکي نزاڪت آهي. سندس شاعري هڪ انتها جو سفر آهي. جنهن ۾ هن لاءِ هر خوبصورت عورت فقط بيوفا آهي.

هن جي خيال ۾ انوکي اڏام به آهي ته تصور جي لامحدود رمزيت به آهي. هن جي شاعريءَ ۾ گهڻي فلاسافي به آهي ته سادگي به! ستار رند عشق ۽ عقل جي نئين تاريخ لکندي نظر اچي ٿو.

تخليقي تسڪين ۽ لازوال بيچينيءَ سان ڀرپور سندس سمورا نثري نظم سنڌي شاعريءَ ۾ بيشڪ نئين حيرت ۽ هڪ نئين مقام جي حيثيت رکن ٿا.

لياقت رضوي

1 مئي 2001

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com

سنڌ سلامت

www.sindhsalamat.com

سنڌ سلامت جو مشن ۽ مقصد سنڌي ٻوليءَ جي ڊجيٽلائيزيشن ۽ پکيڙ کي وسيع ڪرڻ آهي ۽ پڻ دنيا سان گڏ سندس رفتار سان هلڻ جو سانباهو آهي، ڇو تہ تاريخ هميشہ انهن قومن جو احترام ڪيو آهي جن پنهنجي علمي سرمائي جي حفاظت ڪئي آهي. سنڌ سلامت پڻ پنهنجي ٻوليءَ جي بقاء خاطر سنڌي ٻوليءَ ۾ لکيل قيمتي ۽ ناياب ورثي کي ضايع ٿيڻ کان بچائڻ ۽ ان کي نہ رڳو محفوظ رکڻ پر پنهنجي اديبن، ليکڪن، محققن ۽ شاعرن جي علم، هنر ۽ تخليقن کي ڊيجيٽلائيز ڪندي دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ موجود سنڌين تائين مفت ۾ آسانيءَ سان پهچائڻ جو عزم ڪيو آهي.

اسان جي خواهش هئي تہ سنڌي مواد تي مشتمل هڪ اهڙو ڪتاب گهر قائم ڪجي جتي هر موضوع تي مشتمل ڪتاب موجود ملن. ڪتابن کي ڳولڻ ۽ ڊائونلوڊ ڪرڻ آسان هجي ۽ اينڊرائيڊ سميت آئي فون يا ونڊوز آپريٽنگ سسٽم سميت هر قسم جي ڊوائيس تي آسانيءَ سان آن لائين پڻ پڙهي سگهجي.

۽ اهو سڀ "سنڌ سلامت ڪتاب گهر" ذريعي ئي ممڪن ٿي سگهيو. اميد تہ سنڌ سلامت ڪتاب گهر ذريعي سموري دنيا ۾ موجود سنڌي نہ صرف ڀرپور لاڀ حاصل ڪندا پر سنڌ سلامت ڪتاب گهر کي وڌيڪ فائديمند بنائڻ لاءِ پنهنجو ڀرپور ساٿ نڀائيندا.

books.sindhsalamat.com

سنڌ سلامت ڪتاب گهر جي اينڊرائيڊ اپليڪيشن پلي اسٽور جي هن لنڪ تان ڊائونلوڊ ڪريو:

https://play.google.com/store/apps/details?id=com.sindhsalamat.book

www.sindhsalamat.com books.sindhsalamat.com